

Wychodzi w dni powszednie
o godzinie 3 po południu z datą dnia
następnego.

Prenumerata z przesyłką pocztowa wynosi:
w kraju i Austrii miesięcz 2 k 20 h
w Niemczech 8 „ —
w innych Państwach . . . 4 „ —
Za zmianę adresu dopłaca się 10 „
Opłatę należy uiszc równocześnie z kwita-
cją, nie zmienia adresu.
Prenumerata we Lwowie miesięcznie 2 k.
Numer kasjowej we Lwowie . . . 8 h.
na prowincyi 12 h

Numer z poprzednich dni po 20 h
Wszelkie DONIESIENIA PRYWATNE
zawracanych, drobnych, weselach, małżeń-
stwach żałobnych, pogrzebach, opisy uczt
i zabaw prywatnych, reklamy dla balów,
odczytów i koncertów, spisy składów do-
niesienia o zgubach, znalezionych przed-
miotach i t. d. po 1 k. za wiersz.

Dziś: 	św. Elżbiety Kr.	 	Febronii M.	Adres Redakcyi i Administracyi:	Naczelnny Redaktor i Wydawca: Ludwik Maślowski.	Wschód słońca o godz. 4 m. 15	Długość dnia godzin 15 minut 38
Jutro: 	św. Cyryla B.	 	Dawida	Lwów, ul. Sykustska l. 45.		Zachód „ „ 7 m. 53	Ubyło dnia od wczoraj 1 min.

Choroba Papieża.

Cały świat się zatrzęsło wiadomością o niepokojnym stanie zdrowia Ojca świętego. Do katastrofy, która dziś uważana jest za możliwą, nikt właściwie nie był przygotowany, pomimo nader podeszłego wieku Papieża. Tyle razy pojawiały się mylne doniesienia o jego niedomaganiach, że w końcu przestano im wierzyć i nawet ich nie powtarzano. Niedawno włoskie dzienniki doniosły, że Ojciec św. może spożywać już tylko jajka na miękko i bulion, a Mszę świętą odprawia zaledwie raz na tydzień i to jedynie w przytomności swego kapelana, bo nie chce, aby widziano, że musi co chwila odpoczywać i ledwo może ustać na nogach. Ale zaraz potem odbył się konsystorz, podczas którego Papież powiedział, witając się z kardynałami: „Gazety znowu już mnie uśmierdzą, a ja oto mogę odbyć konsystorz.“ A był to dla niego dzień bardzo uciążliwy, lecz on, choć bardzo słaby i podobny do cienia, przewodniczył do końca i potem donośnym głosem udzielił błogosławieństwa. Kilka dni temu znowu rozeszła się pogłoska o chorobie Papieża i znowu kłani jej zadał fakt, że Ojciec święty przyjął węgierską pielgrzymkę, rozmawiał z jej członkami i pytał, czy już w Chorwacyi spokojnie. Zaraz potem grono niemieckich katolików zgłosiło się na audyencyę i Papież zaraz je przyjął, rozmawiał o ostatnich wyborach do parlamentu berlińskiego, radził trwać przy zasadach, a nie spoczywać na laurach. Wówczas jeden z tych Niemców powiedział do kardynała Oreglii, że nie spodziewał się ujrzeć Papieża tak czerstwym, a na to kardynał: „Wszystko, chwała Bogu, dobrze, jest jednak dowód, że się Ojciec święty starzeje, oto zapomnia o swych ulubionych łacińskich pisarzach“. Więc było tylko tyle powodu do troski. Naraz w piątek dowiedziano się w Watykanie, że Papież kilka razy omdlał. Przypisano to upałom i przebywaniu w zamkniętym pokoju, więc lekarz przybiecny zalecił przechadzkę po ogrodzie. Znowu dowód, że nikt się nie spodziewał nie poważnego. Ale już potem przedko się okazało, że z powodu wieku część płuc zanika, a w innej ich części powstał proces zapalny. Lekarze się spodziewają zlockalizować to zapalenie i usunąć. Oby tak się stało! Ale w takim wieku taka choroba jest zjawiskiem bardzo zwykłym i bardzo groźnym. Jeżeli się zdecydowano na udzielenie ostatnich św. Sakramentów, to już wskazuje, że w otoczeniu Papieża zapanowało bardzo trwóżne nieczucie.

Niepokój świata katolickiego sam się tłómaczy. Dla Kościoła czasy są ogromnie ciężkie. Przypłoceni troską o przyszłość, przyzwyczajili się spoglądać z ufnością na tego Białego Starca, który tak mistycznie kierował zawsze Chrystusową łodzią, wyrażał ją szczęśliwie z wielu wirów i stał się tak wielką powagą, że ona sama starczyła za wszystkie środki obronne.

Ale zaniepokoił się także świat polityczny: włoski, dla którego każda zmiana na Stolicy Piotrowej jest dobą wielkiej trwogi z powodu wiecznie otwartej rany, jaką jest kwestya rzymska; francuski, bo on postawił swój stosunek do Apostolskiej Stolicy na ostrzu noża i nie wie, ażali kto inny będzie tak dobroliwie oceniał wybryki republikańskich rządów, jak to czynił Leon XIII; niemiecki, bo na pomoc Stolicy Apostolskiej zakroził w swych olbrzymich dążnościach do kulturalnego opano-

wania Wschodu, gdzie chce zająć dziedziczne miejsce Francji; angielski na powodu Irlandyi; wreszcie nawet prawosławny, a ten dlatego, że nie każdy tak, jak Leon XIII, potrafi utrzymać olbrzymią potęgę Kościoła w mądry równowadze i bezstronności między dwoma europejskimi sojuszami, które pomimo powszechnej skłonności do wytworzenia dobrych na wszystkie strony stosunków, zawsze przeciw są koordynatami światowej polityki. Zwykle tak bywa, że choć konklawe jest niezależne, to jednak mocarstwa pragną przygotować jego postanowienie. W tem znaczeniu zwykle się mówi, że mocarstwa mają swoich kandydatów do tyary. Lecz teraz ich nie mają. Bardzo wybitnych, znanych i poznaczonych ze strony politycznej — wszystkich przeżył Leon XIII, a o tych, którzy zajęli ich miejsca w Kolegium kardynałskiem, jeszcze się w rządach przekonania nie wyrobiły. Dlatego, jeżeliby stan zdrowia Papieża stale się pogorszał, rządy będą się coraz bardziej niepokoiły. Bo to dla nikogo w Europie nie może być obojętne, kto kieruje taką olbrzymią potęgą, jak rząd dusz trzystu milionów ludzi.

Alle życie Leona XIII jest najpotrzebniejsze dla samego Kościoła i dla społeczeństw, które w nim i przez niego mogą znaleźć swe odrodzenie. Tyle zrobił ten wielki reformator w dziedzinie kościelnej, ale tyle jeszcze ma do zrobienia! Oby Bóg zostawił go jeszcze na tej ziemi

Przesilenie we Francyi.

Cały przepych dekoracyj, przygotowanych na koronację króla Edwarda, roztoczył wczoraj Londyn po raz wtóry, na przyjęcie prezydenta republiki francuskiej, p. Loubet. Paryż także ozdobił się flagami na dowód, że bierze udział w londyńskiej uroczystości i dla pokazania, iż uważa ją za narodową. Dymią się kadzidła z wszystkich dziennikarskich trybularzy — i na oko się zdaje, że w obu sąsiednich krajach nie teraz nie ma, oprócz radości. Ale to tylko tak na powierzchnię. W głębi życia francuskiego tkwi niepokój, bo mało kto nie czuje, że się zbiera na burzę, na ogromną domową rozterkę z powodu antireligijnej polityki rządu. Dni dziesięć temu Waldeck-Rousseau — ten, który zaczął wojnę z zakonami, a potem zdał ją panu Combes, którego sam zalecił na szefa rządu — wystąpił w senacie bardzo ostro przeciw „ustawicznemu gwałceniu prawa“ przez p. Combes. Mówił tedy, że szło mu o to, żeby zakony nie mieszały się do polityki, więc dlatego przeprowadził był ustawę o autoryzacyi ich, ale ani mu w głowie nie było gwałcić czyjejkolwiek swobody sumienia i wydałać obywateli z ojezyzny dlatego jedynie, że wierzą po katolicku. „P. Combes spaczył myśl moją — zawołał Waldeck-Rousseau — naraził Francję na walkę, która może się zmienić w wojnę domową, republikę wprowadził w wielkie niebezpieczeństwo, w największe ze wszystkich, jakie przeżyła.“

Oczywiście, ta ostra krytyka „zabwy republiki“ sprawiła potężne wrażenie. Zaraz zapytano, dlaczego Waldeck-Rousseau z nią wystąpił i to nie odrazu, ale dopiero po roku? P. Clémenceau w swym radykalnym dzienniku „Autorité“ zawołał, że Waldeck-Rousseau widocznie przespał cały rok, a teraz się obudziwszy, chce znowu stanąć u steru, lecz skoro tak się zmienił, że już jest przyjacielem klerykałów, to razem z Goblet, który także piorunie na Combes, należy do wykopaliskowych polityków.

Francya nigdy, przenigdy, nie powierzy mu swego steru. A Rochefort w „Intransigancie“ złożył się zaśmiał, iż Waldeck-Rousseau jak nierozważna w łapczywości wrona, na zawsze upuścił z dzioba szanse na urząd prezydenta republiki, chociaż się zaprzyjaźnił nawet z cesarzem Wilhelmem. I na tem się skończyło. P. Combes, który już się był chwiał, znalazł nagłe poparcie całej radykalnej i socjalistycznej rzeszy.

Lecz od tego czasu minęło tylko dni dziesięć, a już się okazało, że p. Waldeck-Rousseau ani szefem rządu być nie chce, ani o prezydenturze nie myśli, lecz jak przed nim Goblet, spozstrzegł ważny zwrot w opinii francuskiej i dlatego uderzył na alarm. Dziś już cała prasa francuska stwierdza, że się odbywa „przesilenie narodowe“ i że parlament wcale nie przedstawia dążności społeczeństwa. Jenerał André zdeorganizował armię, ale nie przywiązał jej do republiki. Ona się zawsze trzymała zdale od polityki, teraz zaś przeciwnie, zaczyna politykować, przeczem się uposobienie wydaje się podejrzane. Była już o tem mowa na radzie wojennej. Rewizya procesu Dreyfusa może dać początek ważnym wypadkom.

Co do tej rewizyi, to ma się ona odbyć nie przed sądem wojennym, lecz przed trybunałem kasacyjnym, a zatem przed instytucją cywilną, co wojskowi uważają za obraźliwą nieufność, okazaną przez rząd sądom wojskowym. Adwokat Dreyfusa, p. Momard już przedstawił trybunałowi kasacyjnemu prośbę o rewizyę i otrzymał zawiadomienie, że ona się odbędzie. Trybunał delegował sędziów do zebrania wszystkich dokumentów, jakie się gdziekolwiek pojawiły o sprawie ex-kapitana. Jeżeli trybunał orzeknie, że dotychczasowe procesy opierały się na fałszywych przesłankach, to Dreyfus, który teraz jest tylko ulaskawionym, otrzyma całkowitą rehabilitacyę i zwrot utraconego w armii stopnia. Już to z góry burzy oficerów, którzy obstają przy winie Dreyfusa. Lecz jeszcze bardziej burzy ich inna konsekwencya rehabilitacyi ex-kapitana. Jeżeli Dreyfus jest niewinien, to winni ci, którzy się głównie przyczylnili do jego potępienia. Oni intrzygowali, oni są zbrodniarzami. Zatem po rehabilitacyjnym wyroku trybunału kasacyjnego w sprawie Dreyfusa mają być oddani pod sąd: jenerał Mercier, major Lauth i kapitanowie Jung, Francois, Maréchal i Fritsch — sami ci, którzy z urzędu prowadzili pierwsze dwa procesy Dreyfusa.

To wszystko armia uważa za policzek, wymierzony jej przez masońską klikę. „Libre Parole“, która codziennie ogłasza niepodpisane listy od oficerów, zapowiada na ferie wakacyjne „wybuch niecierpliwości“ armii. Lecz nam się zdaje, że we Francyi nikt już nie zdolny do ryzykowania swych wygod, porannej kawy, popołudniowego bilardu i wieczornych warcabów.

Niemcy przeciw Rosyi.

W jednym z ostatnich fejletonów *Nowego Wrem*. p. Mienszikow zwrócił uwagę na coraz bardziej mnożącą się w Niemczech literaturę antyrosyjską. Przytaczamy za p. Mienszikowem wyciągi z tej literatury, odznaczającej się ogromną ostrością sądów i nienawiścią do rosyjskiego przyjaciela.

Niemiecki „Drang nach Osten“ znajduje sobie ujście głównie w licznych broszurach, omawiających przyszłe podboje niemieckie w Rosyi. Dr. Schuchardt zamieścił w *Das Zwanzigste Jahrhundert* artykuł p. t.: „Cesarstwo przyszło-

ści“, w którym oddaje Niemcom zachodnią część Rosyi, przeprowadzając wschodnią granicę nowych Niemiec od Kronsztadu ku morzu Azowskiemu i włączając do tychże Niemiec Finlandyę i Kaukaz.

Dr. Schuchardt podziela poglądy znanego niemieckiego filozofa pesymizmu, Hartmanna, który utrzymywał, iż Rosyianie, podobnie jak Turcy, okazali się niezdolnymi do przyswojenia sobie cywilizacyi i rozwijania zawojowanych krajów, lecz przeciwnie, w ciągu wieków doprowadzili do zniszczenia zagańnię przez nich bogate kraje. Dlatego też Rosyianie, podobnie jak Turcy, winni ustąpić przed bardziej kulturalnymi przedstawicielami rasy europejskiej. Dr. Schuchardt nie może darować Bismarkowi, że on trzykrotnie zaniedbał sposobności pogromienia Rosyi (1856—1863—1877 r.). Na przyszłość Niemcy nie dopuszczają takiej fatalnej pomyłki.

Tyle dr. Schuchardt. O wiele groźniejszy jest uczony niemiecki Karol Jentsch, autor wielu prac politycznych i społecznych. Zapewnia on, iż uchronić Europę od socyalnej rewolucyi może tylko podbój Rosyi. Rosyę uważa Jentsch poprostu za teren do kolonizacyi, jak np. Afryę środkową. Zdaniem owego uczonego, Rosya jakby przeznaczona jest do podbicia.

„Świat cały wie — twierdzi ten uczony Niemiec — iż chłop rosyjski, gnuszący w pijaństwie i próżniactwie, upada coraz bardziej, że jego zarobek pochłaniają lichwiarze, że rolnik umiera z głodu na najbardziej płodnej roli, że sama ziemia, wskutek niszczycielskiego sposobu gospodarci, traci wydajność, że lasy są trzebione, rzeki zasypuje piasek, że klasa urzędnicza jest niezdolna i przekupna“ i t. d.

Radzi tedy Jentsch posłać do Rosyi 10 milionów ludzi — a oba narody, rosyjski i niemiecki, zostaną uratowane dla cywilizacyi. Jentsch wskazuje na przykład dawnych Teutonów, którzy nie powstydzi się zburzyć cesarstwa rzymskiego, aczkolwiek było to państwo wysoce kulturalne, podczas gdy Rosya jest krajem barbarzyńskim, którego mieszkańcy witać będą Niemców jako zbawców. „Lud rosyjski — mówi Jentsch — potrzebuje tylko dwóch rzeczy: żeby mu, zamiast butelki z wódką, dali plug i łopate, a zamiast knuta — rozumne rządy: i jednego i drugiego możemy mu dostarczyć. Zubożała szlachta rosyjska będzie zadowolona, gdy znajdzie kupców na swe ziemie, zaś rozpozni i zadłużeni właścianie rosyjscy z radością zamienią niewolę podatkową na lekką pracę u gospodarnych panów, gdzie znajdują sobie chleb“.

Ponieważ do podboju Rosyi potrzebne są pieniądze, Jentsch radzi, aby cała Europa zawarła sojusz przeciw Rosyi, która nie ma „ani pieniędzy, ani kredytu“. Najście na Rosyę autor uważa za racjonalne spożytkowanie dzisiejszych olbrzymich uzbrojeń Europy.

W Berlinie ukazała się niedawno również ciekawa broszura: „Wo liegt das grössere Deutschland“, której ton jest jeszcze bardziej wojowniczy. Autor tej broszury sądzi, że podobnie jak Prusy powstały na popielisku ludów zachodnio-słowiańskich, tak samo przyszłe Niemcy winny powstać na ruinach państw słowiańskich. Zaborecya autor tej broszury prześledza nawet Jentscha w swych zapędach. „Armia rosyjska — pisze nowy zabórca — istnieje tylko na papierze. Japoń-

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE MIEJSCOWA
przyjmuje wyłącznie:
Agencya dzienników Sokołowskiego we Lwowie
Kasał Hausmana l. 9
Ceny ogłoszeń:
Zwyczajne ogłoszenia na czwarłej stronicy:
wiersz petiwoy albo jego miejsce 20 h
w drobnych ogłoszeniach:
dustym petitem za każde słowo i i
dustym garuoudem „ „ 6 h
korusp. prywatne „ „ 6 h.
Nadesłane na trzeciej stronicy:
Ogłoszenia: wiersz petiwoy albo jego miejsce 60 h
Reklamy po kronice wiersz peti. 1 k
Ogłoszenia na czole numeru na pierwszej stronicy wiersz petiwoy 10 h.

Feljeton literacki.

Eliza Orzeszkowa: Przedz. Warszawa. Nakład Gebethnera i Wolfa. Kraków. G. Gebethner i Spółka. 1903.

Każda nowa książka, wychodząca teraz z pod pióra Orzeszkowej, budzi w czytelniku podwójne zajęcie: najprzód też ciekawość, z jaką chwytamy wszystko to, co nowe, mające tu nadto w firmie autorki gwarancję, że doznamy nowych przyjemnych wrażeń estetycznych; powtóre spodziewamy się, że ta autorka, która odegrała tak ważną rolę w naszym życiu umysłowym, zajmie jakieś stanowisko wobec nowych haseł i umysłowych i literackich. Otóż pod pierwszym względem nie mamy zawodu: zbiór nowel i fantazyj, objęty ogólnym tytułem „Przedz“, daje lekturę miłą i poważną, znajdujemy tu nawet kilka utworów, które snadno arcydziełami nowelistyki nazwać można. Pod drugim względem „Przedz“ nie przynosi nam nowego, nie zawierają takich protestów literackich, jakie swego czasu wystosowała Orzeszkowa np. przeciw dekadentyzmowi i nadczłowieczeństwu w „Dwóch biegunkach“ i w „Argonautach“. Autorka nie polemizuje tu z nikim ani wręcz, ani skrycie; zamknięta w ulubionem kole swego idealizmu społecznego, który u niej czasem aż do mistycyzmu dochodzi, wysnuwa przed siebie złote i srebrne, mieniące się barwami, i sztydelkową robotą dzierżga je w misterne, delikatne koronki. Na jednym tylko miejscu mamy coś w gnieście polemiki. Oto w bajce „Po co?“ jest rozmowa zerwanych i porzuconych wśród śmiecia kwiatów; kwiaty skarżą się i lamentują, a jeden z nich, bylica, która dużo bywała między ludźmi, upomina towarzyszyów niedoli tak:

„Takie wyrzekanie i lamenty, to brak ambicyi, brak tego poczucia honoru, który pomiędzy ludźmi sprawia, że w cierpieniach swych i niedostatkach wszelkich milczą, jedni przed drugimi, jak nieme kamienie, niepowodzenia wstydząc się więcej niż grzechu, a rozdarłego serca — niż podartęj odzieży, której jednak wstydzą się także bardzo. To piękne jest i po-

żyteczne, gdyż jedni o drugich nie nie wiedząc, jedni drugim pomocy nieść nie mogą i tak do tego przywykają, że każdy sam o sobie tylko myśli, sam za siebie czuje, sam sobie radzi, — co wszystko razem wzięte, nazywa się u nich indywidualizmem. Słizna to rzecz i drogocenna, ten indywidualizm, zwłaszcza wtedy, gdy dojdzie do szczytu takiej góry, na której — jak brat witający brata — pada w objęcia egoizmu. Dużo mogłabym o tem powiedzieć, ale póco? skoro wy ani rozumiecie nie możecie, ani potrafcie kiedykolwiek naśladować pod tym względem ludzi, wy kwiaty, wiecznie myślące i marzące tylko o kochaniach, wynurzeniach się, podziałach wzajemnych, rosach, motylach, wietrzykach i tym podobnych mamiadach próżnych i nie honorowego w sobie nie mających.“

Na tę ironiczną apostrofę nie można by się zgodzić bez zastrzeżeń. Przedewszystkiem zaśała tu zamiata pojęć indywidualizmu i samobrony, ale o to już mniejsza, gdyż prawdopodobnie jest to figiel literacki, wynikły stąd, że autorka, trzymając się stylu bajkowego, chciała charakteryzować kwiatuszek, który, chociaż bywał między ludźmi, nie dostyszał jednak dokładnie wszystkiego. Ale nauka, wypływająca z nagany owego indywidualizmu, do czegożby doprowadziła? Gdyby ludzie zaczęli wzajemnie przed sobą wynurzać swoje bole i utrapienia, świat cały napelnilby się takim lamentem, żeby się aż poza brzegi przelewało; gdyby zaś ludzie nawykli zbierać jeden u drugiego pomocy i we wszelkich sprawach nie liczyć na własne siły, nastałby wyżysk jednostek silnych przez niedołęże, co by nas nawet do komunizmu doprowadziło. Ludzie nie mogą żyć tak jak kwiaty, którym ziemia sama dostarcza życiodajnych soków, żądając tylko, od nich, by woniały i stroiły się w barwy. Ow zaś wstyd i wstrzeźliwość, które zamykają usta człowiecze drzące do skarg i wynurzeń się, mają swoje dodatnie skutki: człowiek, nie chcąc zastrzyżać na nazwę magazja, zmuszony jest wytyczyć swe siły, odkrywa w sobie nowe zapasy energii, wpada na pomysły, na któreby nigdy nie

wpadł, gdyby go potrzeba nie przyciskała, — i w ten sposób ów indywidualizm przysparza kulturze nowych zdobyczy, a społeczeństwu energicznych jednostek.

Wróćmy do „Przedz“. Podzielone są one na dwie części. Pierwsza zatytułowana „Z pyłów przydrożnych“ zawiera nowele, z których każda jest co do formy opracowana po mistrzowsku. W każdej mamy nietylko sytuację opisaną z wytwornym realizmem, ale także mniej lub więcej rozwiniętą myśl, wypływającą z sytuacji. Z myślą tą można się nieraz i nie zgadzać, ale jest się za to podnieconym do snucia dalej wątku poddanego przez autorkę. I tak możemy np. nowelkę „Chochlik-psotnik“. Opisuje tu Orzeszkowa scenę rozprawy przed sądem przysięgłych: Jako obwiniony staje młody podpalacz, który puścił z dymem dom swego znienawidzonego chlebobdawcy, wywołując pożogę, w której spłonęło jeszcze kilkanaście innych domów. Otóż przy stwierdzaniu tzw. generalii obwinionego dowiadują się o becnu na sali, że urodził się on z ojca niewiadomego. — W tej chwili wlatuje do sali niewidzialny chochlik-psotnik i siadając swawolnie na wasach, czuprynach, okularach sędziów, każe im w najpoważniejszych chwilach rozprawy przypominać sobie różne dawne awanturki i łosy z wiadomiami z niższych warstw społecznych. Tu w opowiadaniu z konieczności nasuwają się pewne szkopy estetyczne, które autorka zreszcie pokonywa, omijając je lekko żartobliwymi zwrotami. Takie same myśli wywołuje złośliwy chochlik i w przewodniczącym i w prokuratorze, wygłaszającym uroczyście oskarżenie, i w obrońcy, wreszcie i w widzach. Kiedy potem sędziowie przysięgli wchodzi z werdyktem: „winien“, chochlik-psotnik, w paroksyzmie uciechy, wzbija się pod sam sufit i, w rzęsimie świetle lamp rozkołysany, na całą salę rzuca pytanie: Kto?

Przez autora chochlika pyta naturalnie sama autorka: Kto winien? czy ten, co skutkiem nędzy i braku nauki zdemoralizował się, a potem w szale nienauki dopuścił się zbrodni, czy to społeczeństwo, które tolerując ukryte

grzeszki, samo przygotowuje zbrodniarzy? Otóż w stawianiu tego rodzaju pytań ma główny udział serce, a nie rozum; mamy tu do czynienia z taką wybujałością uczuć humanitarnych, która się posuwa nawet do niesprawiedliwego paradoksu, gdyż aby uniewinnić jednego człowieka, oskarża mnóstwo innych. Autorka zresztą nie kreśli nam wcale samego przebiegu rozprawy, a więc przedewszystkiem postępowania dowodowego, stąd też trudno dopatrzeć się jakiegos związku przyczynowego między niesłubnym urodzeniem się przestępcy a jego zbrodnią, a przecież ono nie uwalnia nikogo od odpowiedzialności moralnej. Nieco tendencyjnie przedstawia autorka całą rzecz tak, jakby w owej sali sądowej używano jakiegos prymitywnego, drakońskiego kodeksu: gdy tymczasem terażniejsze prawo uwzględnia różne okoliczności łagodzące, przynajmniej przy wymiarze kary, w danym wypadku zaś z niektórych napomnień autorki o motywach roztrząsanej zbrodni wynikałoby, że przy byle jakim obrońcy sędziowie przysięgli, zacyzając dosyć wrażliwi na argumenta z psychiatrii, uwolniliby oskarżonego większością głosów.

W noweli „Sam na sam“ jest ciekawy stosunek osób pod względem psychologicznym: Uboga Kazia, szwaczka, utrzymuje matkę i ładną lecz chorą siostrę, która jej odbija narzeczonego, — między temi trzema osobami panuje zgoda, trudna do uwierzenia, gdyż matka i siostra Kazi to dwie ślepe egoistki, które Kazię wykorzystują, nie czując nawet jej poświęcenia i dokuczając jej swymi kaprysami. Kazi samej każe autorka być naturą popędową altruistyczną, która z łatwością tłum: w sobie odruchy buntu i poświęca się bez krytyki. Jest w tej sytuacji coś, co czytelnika nie zadowala: albowiem bezwzględny altruizm nie może być lekarstwem na wszystko. Orzeszkowa zresztą nie uderza we właściwe sedno sprawy, lecz kończy swą nowelę sceną, która jest tylko zakończeniem fabuły, bo prócz tego nic nie mówi, nie nie rozwija: mianowicie chora siostra umiera, a Kazia pozostaje z jej trupem przez noc sam na sam, pozamykawszy drzwi, aby

śpiącą w innym pokoju matka nie usłyszała przedwcześnie wieści, która by ją samą, chorą na serce, mogła o nagłą śmierć przyprowadzić.

Nowela „Dwie“ wprowadza nas do buduaru bogatej kokoty, którą odwiedza jej dawna koleżanka z lat szkolnych, aby ją skłonić do zaprotegowania jakiegos biedaka u pewnej wpływowej osoby. Tak i tu motyw altruizmu odgrywa główną rolę. Postacie obu kobiet: wesołej, głupiej ale dobrej w gruncie serca kokoty i jej koleżanki, zubożałej arystokratki, nakreślone są bardzo zajmująco, chociaż obie są nieco wyidealizowane; dyalog, który toczy się między niemi, jest oddany wybornie.

Idealizm autorki raz i w następnej noweli p. t. „Cień“, w której blakają się nawet motywy z epoki romantyzmu. Potworny chudością swoją chłopak Niemko, niemowa, kocha się w ślicznej dziewczynie wiejskiej Nastce, nie odstepuje jej jak cień, usługuje jej jak pies, a gdy wreszcie Nastkę zabiera sobie pewien młody i przystojny parobek, Niemko idzie do kaplicy i umiera. Takich figur monstrualnych, które kochają się w kokietach nie dla nich stworzonych, mamy dość u Wiktora Hugo: n. p. Valjean z „Nędzników“ Gilliat z „Pracowników morza“, Quasimodo z „Nôtre-Dame de Paris“, kochający się w cygancie Esmeraldzie, która jednak woli jakiegos rotmistrza jazdy.

Za to następna nowelka „Niepoprawny“ jest doskonała: przedstawia ona młodego chłopaka, początkującego marzyciela — filozofa, który wybrałszy się z rówieśnikami i rówieśniczkami do lasu na rydze, co chwila zaprząta swą uwagę niepraktycznymi spostrzeżeniami i co chwila się za nie strofuje, chociaż w końcu marzycielstwo bierze nad nim górę. Wpleciona jest w to nieświadomo jego sympatya do młodzieńkiej Klarei, sympatya, którejby jeszcze miłością nazwać nie można, w następstwie pierwszej zaszłości: autorka traociła w tej noweli o strunę, rzadko rozbrzmiewającą, sięgnęła w świat uczuć i marzeń wieku dojrzewającego, otaczając je ramą przyrody leśnej, namalowaną w sposób piękny, wyższy ponad wszelkie pochwały.

ZAKŁAD OGRODNICZY
ANTONIEGO KLIMOWICZA i Syna
WE LWOWIE

poleca wszelkie rozsadki kwiatowe i jarzynowe do zasiewu gazonów **raygras angielski, mieszanke gazonową Tymotkę, mieszanke traw na szkarpy i łaki, noże do wycinania szparagów po 3 do 4 kor.**

Bukiety imieninowe i weselne w najpiękniejszym ułożeniu.

Bogato ilustrowany CENNIK na żądanie darmo i oplatnie.

tastrofy. Jakkolwiek nadzieje, żywione przez tutejsze koła katolickie, że kardynał Vaughan kiedyś zasiądzie na tronie Apostolskim nie miały jak się zdaje wielkich szans prawdopodobieństwa, to w każdym razie śmierć jego w życiu religijnem społeczeństwa angielskiego jest wypadkiem doniosłym.

W ostatnich czasach katolicyzm czynił w Anglii niespodziewanie szybkie postępy, tak, że stało się uzasadnionem przypuszczenie, że naród angielski w swej większości wróci na łono Kościoła katolickiego, od którego oderwał się był przed trzema z górą wiekami. Ruch ten religijny postępuje dwiema drogami: przez bezpośrednie nawracanie się protestantów i pośrednio przez działalność sekty anglikańskich rytualistów, którzy wprowadzający do swego obrządku nietylko wiele ceremonii i symbolów katolicyzmu, ale i niektóre jego dogmaty, osławiają niejako społeczeństwo tutejsze z myślą rzeczywistego połączenia się z Kościołem. Lubo hierarchia anglikańskiego państwowego wyznania zarządza energiczne środki, aby zagrozić drogę rytualizmowi, puścić on już zbyt głębokie korzenie, żeby go można było stłumić.

Co się jednak najwięcej przyczyniło do rozwoju katolicyzmu w Anglii, to osoby, które z kolei kierowały kościołem. Jest to jedynie, bezprzykładne zjawisko, że czterech z kolei kardynałów arcybiskupów westminsterskich było ludźmi wyjątkowymi o odmiennym wprawdzie cechach duchowych i skłonnościach, nadzwyczaj wybitnymi, tak, że każdy z nich oddał katolicyzmowi niespożyte usługi.

Kardynałowie Wiseman i Newman, Manning i Vaughan mieli przed sobą różnorodne zadania, ale wykonywali je z jednakowym zapałem, jednakową energią i jednakowym sukcesem. Po ggonie każdego z nich zdawało się w pierwszej chwili, że nastąpi zastój, albo nawet reakcja, bo nie widzieli się następcy, godnego swego poprzednika. Tymczasem stało się przeciwnie i ciągle młoda latorośl katolicyzmu krzepi się i rozrasta.

Trudno o większe przeciwieństwo, jak to, które istniało pomiędzy dwoma ostatnimi kardynałami. Manning pochodzący z protestanckiej rodziny, nawrócił się dopiero w dojrzałym wieku. Starodawne rodziny katolickie, które przetrwały wieki całej walki za swą wiarę, spoglądały nań zrazu z pewną nieufnością. Vaughan był właśnie członkiem jednej z tych rodzin. Syn pułkownika armii angielskiej, wstąpił on za młodu do stanu duchownego, tak, jak jego sześciu braci i cztery siostry: nie można było podejrzawać go o obojętność dla wiary. Manning był nietylko demokratą, ale w swem chrześcijańskim miłosierdziu, posunięciem do ostatnich granic, uważany był mógł przy powierzchownem osądzeniu rzeczy za socyalistę: jako takiego czcił go proletaryat brytański. Vaughan był konserwatystą i arystokratą z przekonania, lubował się w ostentacyi i wspaniałości, nie dla siebie, ale dla chwały Kościoła swego. Jeżeli Manning przyciągał do katolicyzmu masy ludowe, porwane jako apostołską działalnością ascety, to kardynał Vaughan utrzymywał w ścisłych węzłach z Kościołem klasy wyższe, pokazując im zalety zachowawczych instytucji.

Kardynał Vaughan nie był marzycielem, ale człowiekiem czynu, celu swego świadomym. Wychowany w kolegium w Stonghurst, uzyskał w Rzymie stopień doktora sw. teologii i przejął się uniwersalnym duchem katolicyzmu. Kwestya wychowania zawodowego kapłanów i wychowania młodych pokoleń w duchu Kościoła stała się przewodnią jego myślą.

Owocem tego było naprzód seminaryum św. Józefa w Mill Hill, z którego wyszły setki misjonarzy. Ta potężna instytucja miała trzy filie, we Freshfield, w Holandji i w Tyrolu, i sztab generalny kapłanów katolickich dla anglo-saksońskiego świata tam się organizował. X. Vaughan stworzył ten zakład jako biskup w Salford i zebrał dla niego fundusz zakładowy w swojej amerykańskiej wędrowce. Drugą wychowawczą instytucją przezeń założoną było handlowe kolegium św. Beda w Manchesterze. Nie dla wieży, lecz dla osób stanu świeckiego było ono przeznaczone. Nie lepiej nie dowodzi jego praktycznego zmysłu, jak to kolegium, kształcące młodzież w różnych zawodach. Niektóre jego działy, jak np. dział sztuki chrześcijańskiej, zdobyły już sobie zasłużony rozgłos nawet po za granicami Anglii. Jedna jego gałąź znajduje się w Bonn, w Niemczech i służy jako spójnia pomiędzy angielskimi a kontynentalnymi zakładami szkolnymi pod egidą Kościoła.

Gorszą za to jest druga część zbioru, zatytułowana: „Z fantazyi”. Bajka o nimfie Galatei, która odrzuca oświadczyń uwiezionej w Etnie tytana Enceladusa, a przyjmuje konkury gładkiego karyerowicza, fauna Akisa, jest jak się zdaje satyrą na pannę, które gonią za tzw. świętą partya, lekceważąc niespokojnych i niepraktycznych idealistów. Szkoda tylko, że ów Enceladus, przetransponowany na rzeczywistość, byłby niezawodnie socyalistą lub dekadentem. — Bajka „Po co 2ª jest naśladowictwem słynnych bajek Andersena. Kwiaty porzucone w sklepie grzalerajnika kichają, czując zapachy mydła, tytoniu, pieprzu itd., opowiadają sobie wzajemnie bajki; potem wchodzi ubogie dzieci Mimi i Misi i bawia się kwiatami, którym w takich rzekach miło jest życie zakończyć. Sens bajki zawiera się w pytaniu: po co kwiaty polne dostały się do sklepu grzalerajnika? Aby ucieszyć oczy biednych dzieci, które nigdy kwiatów nie widziały. Sens nieco za karmelkowy — znajduje jednak swoich zwolenników. — Inna bajka: „Czego szukał po świecie Smutek?” zwraca nas znowu do motywów altruistycznych: Smutek chce ustąpić ze świata, lecz, wyrugować go ma nie Praca ani Prawda, ani Gniew, Zemsta, Sprawiedliwość lecz Dobroć, ku której Mądrość podaje skuteczne wskazówki.

Ostatnia z tego cyklu fantazyja pt. „Pytania” daje w mglistych zarysach życie idealisty; pytaniami zaś są zagadki: Skąd taki człowiek przychodzi? Po co? Co kocha? Dokąd odchodzi? Jest to rzecz przepielatana arabeskami stylizycznymi, a przyszem abstrakcyjna i niejasna, chociaż niejasna nie w ten sposób, by jej sens leżał głęboko lub był trudnym do uchwycenia, lecz w ten, że leży on dość blisko na wierzchu, jednak pod oponą fantastyki zdradza kształty tak znane, że odkrywać ich nie warto. Bądź co bądź jednak zbior ten świadczy, że znakomita autorka w odrębnym swoim zakresie jest wciąż twórczą i zapewne jeszcze niejedno będzie miała do powiedzenia.

Nie zawadzi także przypomnieć, że świeża ustawa szkolna, uchwalona przez parlament, i która tak nieprzejednana opozycję wywołała wśród sekt protestanckich, zapewniła dla szkół katolickiego duchowieństwa etat rządowy. Ta olbrzymia ulga finansowa, zabezpieczająca byt materyalny szkół elementarnych i średnich katolickich, wyjednana a raczej wywalczona została wytrwale akcją śp. kardynała Vaughana.

Wielkim dziełem, które przedsięwziął zaraz po wstąpieniu na tron arcybiskupi w 1892 roku, było wzniesienie katedry westminsterskiej. Skoro katolicyzm zatrzymował po wiekach uścisku, to należało mu zaznaczyć to zwycięstwo i upamiętnić swe równouprawnienie wspaniałą budowlą. I wznosił ją kardynał Vaughan wsiedziw westminsterskiego opactwa, a nie mogąc rywalizować z jego gotycyzmem strzelistym, stworzył olbrzymią romańską bazylikę. Stoi już ona pod dachem i wykończając teraz jej wnętrze. Kosztowała wielkie sumy i nie można zamilczeć, że czyniono kardynałowi Vaughan liczne zarzuty, iż utopił je w cegle i kamieniach, podczas gdy tyle dzieł, tyle organizacji kościelnych upada pod brzemieniem nędzy. Ale on sądził, że na wszystkie te pora, że na wszystko znalazł się muszą materyalne środki, jeżeli duch płonie. Katedra westminsterska stanie się niespożytym pomnikiem i ogniskiem centralnem odrodzonego katolicyzmu brytyjskiego. Imię kardynała Vaughana utrwali się w niej na wieki.

Półczwarta wieku upłynęło od chwili, gdy królowa Elżbieta angielska wypędziła z Anglii OO. Benedyktynów, którzy zdołali się tam utrzymać za strasznych rządów Henryka VIII. Francya udzielała wówczas gościny zakonnikom. Dziś stosunki zmieniły się. P. Combes, eks-ksiądz, prezes gabinetu katolickiej Francji, okazuje się niemniej bezwzględny od protestanckiej królowej. OO. Benedyktyni mają być wypędzeni nie tylko z Pécamp, zamknięto też angielskie kolegium tego zakonu w Douai.

To kolegium zostało otwarte w r. 1568 sumptem kardynała Allen i-połaczone z uniwersytetem w Douai. Angielscy katolicy dążyli tam od trzech wieków, otrzymując katolickie wychowanie. Wielu kapłanów zostało tam wyświęconych. Wprawdzie w ostatnich czasach, gdy przesiładowania ustały w Anglii, kolegium w Douai utraciło swe pierwotne znaczenie, albowiem i w Anglii znajdują się seminaria, zaś uniwersytety nie zamykają, jak dawniej, swych podwoi dla katolików. Benedyktyni mają tu kilka klasztorów męskich i żeńskich. To też zakonnicy z opactwa Douai w tych dniach powrócili do rodzinnej Anglii. Na dworcu w Charing-Cross powitał ich 19 arcybiskupów i biskupów katolickich, 9 parów, wszyscy przedstawiciele angielskiej arystokracji katolickiej i około stu zakonników i seminarzystów; przeor Larkin powitał ich serdeczną mową i odczytał im depeszę Leona XIII, w której Ojciec św. życzy im szczęścia na ziemi angielskiej i przesyła im swe błogosławieństwo. Benedyktyni przybyli nie w habitach, lecz po cywilnemu. Publiczność i prasa, bez różnicy barwy, przyjała ich bardzo serdecznie.

Sytuacya.

(Telegrams Przeglądu).

Wiedeń 7 lipca. Do tej pory jeszcze nie ogłosił dziennik urzędowy zapowiedzianego pisma odrębnego Cesarza do dra Koerbera, mającego — jak wiadomo — stanowić formalne zakończenie przesilenia. Podobno bowiem wyłoniły się nowe trudności właśnie co do stylizacji tego pisma, a pochodzą one ze strony węgierskiej. Hr. Khuen-Hedervary, będąc onegdaj na audyencji u Cesarza, miał przedstawiać, że ogłoszenie takiego pisma, jakiego się dr. Koerber domagał, sprawiłoby na Węgrzech bardzo przykre wrażenie, dostarczyłoby opozycji tematu do nowych ataków na rząd i utrudniłoby wielce pozycję nowego gabinetu węgierskiego. O ile wiadomo, treść pisma cesarskiego, jakiego domagał się dr. Koerber, miała być następująca: Przedewszystkiem miało ono całkiem jasno stwierdzić, że dr. Koerber podał się do dymisji jedynie skutkiem wypadków na Węgrzech i że Cesarz dymisji tej nie przyjął, następnie zaś zawierać miało oświadczenie, że na przyszłość bez zgody Austrii, nie będą mogły być Węgrom przyznane żadne koncesye w sprawach wojskowych. Być może, że za obopólnem porozumieniem dra Koerbera i hr. Khuen-Hedervary'ego, zostanie stylizacya tego pisma odrębnego nieco zmieniona i że może jeszcze jutro ogłosi je dziennik urzędowy. W sprawie tej odbywała się wczoraj bardzo ożywiona wymiana depesz między Wiedniem a Budapesztem. Termin wyjazdu Cesarza do Ischlu jeszcze nie jest ustalony.

Kwestya ustąpienia dra Rezeke, jak się zdaje, również nie jest jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta. Podczas gdy jedni mówią, iż dr. Rezek bewartunkowo ustąpi i że już nawet czyni przygotowania do wyjazdu z Wiednia, zapewniają inni, że Cesarz przyjmując ostatnim razem dra Koerbera na audyencji stanowczo domagał się, aby dr. Rezek pozostał w gabinecie, a aby wzmocnić jego pozycję, upoważnił dra Koerbera do wdrożenia kroków przygotowawczych celem założenia wszechniemieckiej na Morawie. Z innej znow strony donoszą, że w razie ustąpienia dra Rezeke posada ministrarodaka obsadzona zostałaby dopiero w jesieni, a przedtem zebrałaby się czesko-niemiecka konferencya pojednawcza.

Kombinacye co do możliwości powstania gabinetu parlamentarnego na razie uciły. Podobno w danych okolicznościach nie ma żadnego wybitnego męża politycznego, któryby chciał stanąć na czele rządu parlamentarnego. Z całego zachowania się Niemców poznać można, że absolutnie nie chcą ani powstania rządu parlamentarnego w Austrii. Co do tej sprawy — jak się zdaje — wszystkie stronnictwa niemieckie są ze sobą w zgodzie. Nawet wszechniemiecy solidaryzują się w tej kwestyi z *Neue Freie Presse*. Stanowisko swoje przeciwnie powołaniu gabinetu parlamentarnego wyłuszczył przywódca wszechniemiecy Schönerer i Bareuther na zwołanym na 12 lipca do Chebu wiecu wszechniemieckim. Natomiast podnoszą ze strony wszechniemieckiej postulat powołania do gabinetu niemieckiego ministrarodaka ze sfer pozaparlamentarnych. Mianowicie oświadczać wszechniemiecy, że na wypadek ustąpienia dra Rezeke, posada czeskiego ministra bez teki powinna być tylko w takim razie obsadzona, gdyby równocześnie powołany został do gabinetu także mąż zaufania Niemców.

Względem z głosów prasy niemieckiej odnosi się to wrażenie, że w danych okolicznościach

absolutnie nie można liczyć na współdziałanie stronnictw niemieckich w jakiegokolwiek kombinacji koalicyjnej.

Z sejmu węgierskiego.

(Telegram Przeglądu).

Budapeszt 7 lipca. W Sejmie Kossuth uzasadniał nagłose wniosku o odłączeniu sprawy autonomicznej taryfy celnej od przedłożenia o związku celno-handlowym i o przedłożeniu osobnej autonomicznej taryfy. Prezes gabinetu Khuen sprzeciwił się wnioskowi Kossutha i prosił o odroczenie obrad nad nim, aż sprawa ta stanie się aktualną. Izba przystała na to. Poseł Lengyel wygłosił następnie dwugodzinna mowę obstrukcyjną. Przewodniczący przywołał go do porządku za słowa, że rozterki w Austrii nie dadzą się inaczej usunąć, jak tylko za pomocą zawieszenia konstytucyi. Prezydent ministrów polemizował z mowami wygłoszonymi przez mówców opozycyjnych.

Wobec wywodów dep. Ivanki zauważył Khuen, że rząd uważa za swój obowiązek, przy utrzymaniu zasady wspólności armii, popierać ze swej strony te dążenia narodowe, które w danej chwili mogą być spełnione. (Żywe oklaski na prawicy). Prezydent ministrów nie myśli teraz o rewizyi regulaminu izby ani o rozwiązaniu sejmu, lecz chce przywrócić porządek parlamentarny za pomocą zwykłych środków. Na tem obrady przerwano.

Przy końcu posiedzenia przyszło w łóży dziennikarskiej do bójki pomiędzy redaktorem dziennika kossuthowskiego a redaktorem dziennika *Magyar-Szo*, który w ostatnich dniach gwałtownie Kossutha zaatakował i radził mu, aby się zastrzelił.

Budapeszt 7 lipca. Partya Kossutha na odbytej wczoraj wieczór konferencyi, która trwała 6 godzin, uchwała 26 głosami przeciw 20 trwać przy pierwotnej uchwale, tj. nie prowadzić obstrukcyi i stosownie do tego pozwolić na załatwienie prowizoryum budżetowego. Barabasz złożył godność wiceprezydenta.

Wścigi konne w Lwowie.

(Dzień trzeci).

Trzeci dzień wścigów konnych zgromadził w sobotę po południu na placu wścigowym bardzo liczną i doborową publiczność, która z żywym zainteresowaniem śledziła przebieg rozgrywających się zapasów. Biegów było ogółem cztery:

I. Bieg sprzedażny. Nagroda Jockey-Clubu dla Austrii. 800 koron zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Bieg płaski. Meta ok. 1.600 m. Dla 3-let. i st. koni wszystkich krajów. Do startu na 11 zgłoszonych koni stanęły tylko cztery, z których pierwsza przybyła do mety „Kallunia”, 5-let. kl. gn. hr. Oskara Potockiego, druga „La Marquise”, st. kl. p. Kazimierza Ostoja Ostaszewskiego, trzecia „Zawieja”, 3-let. kl. ciemno-gniana hr. Stanisława Siemieńskiego, a ostatni „Erbprinz” st. og. ogn. rotm. Artura Pongracza. Totalizator 10 : 16.

II. Bieg z płotami maiden. Panowie jeżdżą. Nagroda, ofiarowana przez JE. hrabinę Maryę Potocką. 80 dukatów zwycięzcy, 20 dukatów drugiemu, 15 dukatów trzeciemu, 10 dukatów czwartemu koniowi. Meta ok. 2.400 metrów. Dla 4-let. i st. koni wszystkich krajów. Na 14 koni zgłoszonych, startowało tylko pięć. Pierwszy przybył do mety „Karambol”, st. og. gn. rotm. barona Gustawa Wiedersperga, drugi „Goń-go”, 4-let. og. gn. p. K. Ostoja Ostaszewskiego, trzeci „Suhogó”, 6-let. og. kaszt. por. Edwarda Kollera, ostatni zaś „Mr. Dollar”, 4-let. w. ciemno-gnady st. weter. wojsk. Franciszka Bartoscha. Totalizator 10 : 39.

III. Bieg z przeszkodami załogi lwowskiej. Nagroda honorowa jeźdźcowi zwycięzcy, 500 kor. zwycięzcy, 150 kor. drugiemu, 100 kor. trzeciemu, 50 kor. czwartemu koniowi. Meta ok. 4.800 metr. Dla 4-let. i st. koni półkwi wszystkich krajów.

Z 7 zgłoszonych koni stanęło do startu 5 koni. Zwyciężył „Laczi”, st. w. gn. podporucznika 12. p. huz. M. de Szabó, za nim zaś przybyły do mety 1^a „Atrandom”, 5-let. w. gn. por. K. Schwarza, 2^a „Cooky”, st. kl. kaszt. rotm. Oskara Calma 3^a „Glenbrook”, st. kl. kgn. por. Fel. Bambergera. Totalizator 10 : 50.

IV. Oficerski bieg z przeszkodami. Nagroda Jockey-Clubu dla Austrii 800 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Nagroda honorowa jeźdźcowi zwycięzcy. Meta około 4.000 metr. Dla 4-let. i starszych koni wszystkich krajów. Na 14 zgłoszonych koni, biegali tylko trzy. Pierwszy przybył do mety „Biegunek”, 6-letni w. gn. podpor. Wład. Hoffmanna, drugi „Liditrip”, 4-letni w. kaszt. por. Ed. Kollera, trzeci „Lassuk”, st. w. kaszt. podpor. Ernesta Joly. Totalizator 10 : 14.

Po tych biegach rotmistrz 12 p. huz. Artur Pongracz wziął udział w pöpisie w skakaniu przez przeszkody i skoku w wyż o nagrodę honorową.

(Dzień czwarty).

Ostatni, czwarty z rzędu, dzień wścigów odbył się również przy współudziale bardzo licznie zgromadzonej publiczności. Biegów było sześć.

I. Hrabiego Alfreda Potockiego. Memorial Handicap. 1000 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Bieg płaski. Meta około 1.600 metr. Dla 3-letnich i starszych w Galicyi i na Bukowinie wychowanych koni. Startowało pięć koni. Zwyciężyła „Kleotkta”, 4-letnia klacz kaszt. hr. Oskara Potockiego, po niej zaś przybyli do mety: „Kallunia”, 5-letnia klacz gn., „Waligóra”, 3-letni ogier gnady, oba hr. Stanisława Siemieńskiego, a wreszcie „Wacpan”, 6-letni ogier gn., również hr. Stanisława Siemieńskiego. Totalizator 10 : 14.

II. Bieg dwulatków. 1000 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Meta około 1.200 metr. Dla 2-letnich ogierów i klaczy wszystkich krajów, które jeszcze żadnego biegu o wartości 1800 koron lub powyżej nie wygrały. Startowały z poród 7 zgłoszonych tylko dwa konie. Pierwszy przybył do mety „Taquin”, og. gn. hr. Oskara Potockiego, druga „Camelotte”, kl. kaszt. p. Kaz. Ostoja-Ostaszewskiego. Totalizator 10 : 11.

III. Bieg pocieszenia płaski. Handicap 800 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Meta około 1.200 m. Dla wszystkich 3-letnich i starszych koni, które podczas lwowskiego meetingu letniego r. 1903 startowały w biegach płaskich.

Na 50 zgłoszonych koni biegalo tylko 7. Pierwsza przybyła do mety „Wiadomość”, 3-letnia kl. gn. hr. St. Siemieńskiego, druga „Doboka”, 3-letnia kl. kaszt. hr. Oskara Potockiego, trzeci „Monitor”, 3-letni og. kaszt. por. Ed. Kollera, czwarta „Pamacz”, 3-letnia kl. kaszt. hr. Oskara Potockiego. Totalizator 10 : 16.

IV. Nagroda rządowa. Bieg z płotami Panowie jeżdżą. 1000 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Meta około 3.200 metrów. Dla 4-letnich i starszych w Galicyi lub na Bukowinie wychowanych ogierów półkrwi i klaczy półkrwi, które jeszcze żadnego biegu o wartości 1800 kor. lub powyżej nie wygrały. Na 7 zgłoszonych, stanęło do startu 4 konie. Pierwszą była u mety „Liszka”, 4-letnia kl. gn. p. Kaz. Ostoja-Ostaszewskiego, druga „Ich dulse”, 5-letnia kl. kaszt. p. Mik. Gorzyckiego, trzecia „Rezeda II”, 5-letnia kl. kaszt. p. Kaz. Ostoja-Ostaszewskiego, ostatnia „Cendrillon”, 6-letnia kl. kaszt. porucznika Ed. Kollera. — Totalizator 10 : 13.

V. Wielki lwowski bieg z przeszkodami. Panowie jeżdżą. 1880 kor. zwycięzcy, 700 kor. drugiemu, 400 kor. trzeciemu, 220 kor. czwartemu koniowi. Meta około 5.000 metrów. Dla 4-letnich i starszych koni wszystkich krajów. Startowało na 14 zgłoszonych, 5 koni. Zwyciężył „Dreyfus II”, 6-letni og. gn. p. Kaz. Ostoja-Ostaszewskiego, za nim przybyły do mety: „Nasznagry” 6-letni w. gn. por. H. Hagelina, „Liditrip”, 4-letni w. kaszt. por. Ed. Kollera, wreszcie „Perkal”, 4-letni w. gn. starszego weterynarza wojsk. Fr. Bartoscha. — Totalizator 10 : 13.

Wskutek urwania się strzemienna, spadł w pierwszym zaraz okrażeniu przy braniu drugiej przeszkody z „Goń-go” por. Zborowicz; nie odniósł jednak żadnego szwanku.

VI. Pożegnalny bieg z płotami. Handicap. Panowie jeżdżą. 800 kor. zwycięzcy, 200 kor. drugiemu, 150 kor. trzeciemu, 100 kor. czwartemu koniowi. Meta około 2.400 m. Dla wszystkich 4 letnich i starszych koni, które podczas lwowskiego meetingu letniego 1903, startowały w biegach z płotami lub w biegach z przeszkodami. Na 43 zgłoszonych koni biegalo tylko pięć. Pierwsza przybyła do mety „Korona”, 4 letnia kl. gn. hr. St. Siemieńskiego, drugi „Kartal huga”, 4 letnia kl. kaszt. por. H. Hagelina, trzeci „Suhogó”, 6 letni og. kaszt. por. Ed. Kollera, czwarty „Budrys III”, st. wał. kaszt. por. Wł. Zborowicza. Totalizator 10 : 13.

KRONIKA.

Lwów 7 lipca.

Najprzew. x. Arcybiskup Bilczewski wyjechał na kilka tygodni do kapiel.

Marszałek krajowy hr. St. Badeni wyjechał dziś wieczór na posiedzenia Rady ogólnej Tow. Kółek rolniczych do Jasła, skąd wraca w czwartek rano do Lwowa.

Konkurs na posadę asystenta przy katedrze botaniki w Akademii rolniczej w Dublanach rozpisuje dyrekcya tej szkoły. Płaca 1200 K. rocznie i 192 K. na pomieszkaniach.

Zmiana nazwiska. Namiestnictwo zezwoliło p. Stanisławowi Wiktorowi Kuchcie, urzędnikowi Banku gal. dla handlu i przemysłu we Lwowie, na zmianę rodzowego nazwiska Kuchta na Kuchtownski.

Wydział Towarzystwa dziennikarzy polskich ukonstytuował się onegdaj, wybierając ponownie: sekretarzem p. Bronisława Laskownickiego, a skarbnikiem p. Wacława Masłowskiego. Delegatem Towarzystwa na Wiedeń mianowany został dr. Adam Biełkowski.

XIX-te walne zgromadzenie gal. Tow. leśnego odbędzie się w dniach 2, 3, 4 i ewentualnie 5 sierpnia r. b. w Nadworniu. Zgłaszać udział należy do 15 lipca.

Lwowska Izba handlowo-przemysłowa odbyła wczoraj pod przewodnictwem swego prezesa p. Piepasa-Poratyńskiego plenarne posiedzenie, na którym omawiano między innemi sprawę zorganizowania kupiectwa lwowskiego w korporacye przemysłowe. W rezultacie postanowiono utworzyć na razie dwie takie korporacye i to wyłącznie dla firm kupieckich nieprotektolowanych: jedną dla handlu towarami spożywczymi, drugą dla wszelkich innych kategorii handlu.

Omawiano nadto na tem posiedzeniu w bardzo ożywionej dyskusyi sprawę nowej taryfy dla dorożek lwowskich, ułożonej przez osobną ankietę magistracką. W sprawie tej przyjęto proponowane przez ową ankietę nieznaczne podwyższenie opłat, a sprzeciwiono się tylko pobieraniu podwójnych opłat od dorożki na kołach gumowych, oraz oświadczone się za sprawieniem dorożkarzom jednolitych czapek z numerami i za reformą dotychczasowego sposobu karmienia koni na ulicach miasta.

Strejk murarzy wybuchnął w Jasle, a to z tego powodu, że bardzo ożywiony był tam w tym roku ruch budowlany.

Napad w Krakowie. Donieśliśmy wczoraj o wypadku jaki zdarzył się w Krakowie p. Grabowskiemu urzędnikowi Tow. wzaj. ubezpiecz. i jego matce i siostrze. Dzienniki krakowskie przyniosły nam dziś następujący opis tego wypadku.

Po skończeniu przedstawieniu „Lohengrina” w teatrze miejskim, wracał do domu p. Władysław Grabowski w towarzystwie matki i siostry. Gdy doszli do Bramy Floryańskiej, deszcz, który poprzednio przestał padać, puścił się na nowo, dlatego też p. Grabowski zostawił obie panny pod sklepieniem Bramy Floryańskiej, a sam udał się do pobliskiej stacji dorożek po fakra, by odejść z paniami do domu. Podczas tej krótkiej nieobecności p. Grabowskiego, ulicą Floryańską przechodziła gromadka awanturników i włóczęgów, a w ich liczbie trzech bracia Turkowie, z których jeden, Stanisław Turek, był w mundurze szeregowca 13 pp. Reszta, czterech, byli to trzech murarzy i jeszcze jeden żołnierz niewiadomego nazwiska. Przechodząc koło stojących w Bramie Floryańskiej pań, banda pięciu drabów rzuciła się na nie w ohydny sposób.

Na krzyk matki i siostry wrócił na miejsce wypadku p. Grabowski i widząc zamotanę się kobiet z napastnikami, dobył rewolweru zapowiadając, że użyje broni, i istotnie, gdy napastnicy nie lekając się groźby, nie puścili swych ofiar, wystrzelił dwa razy na alarm w powietrze, lecz napastnicy rzucili się na niego, powalili i zaczęli sroście bić. Wtedy, leżąc już na ziemi, p. Grabowski wystrzelił po raz trzeci i zranił w brzuch jednego z napastników: Stanisława Turka, żołnierza. Niestety jeden z naboju nie miał naładowanych i wobec tego byłby napad potworne mógł przybrać rozmiary i skończył się tragicznie dla trzech ofiar, gdyby nie niespodziewana pomoc.

Oto mieszkający przy ulicy Floryańskiej komisarz policyi, dr. Drzygiewicz, postyskawszy krzyki i strzały, zerwał się z poscieli, a nie chcąc tracić na czasie, na białejże narzucił płaszcz uniformowy i przypasawszy pałasz zszedł na ulicę. A zszedł

w sam czas, by p. Grabowskiego, jego matkę i siostrę wyrwać z rąk rozjuszonych opryszków. Sam jeden, gdyż policyant dopiero później się zjawił, p. Drzygiewicz rozbroił napastników i wszystkich pięciu odprowadził do policyi, skąd rannego żołnierza przewieziono do szpitala wojskowego, cywilnych zaś napastników osadzono w aresztach policyjnych. Zarówno pan, jak i panie Grabowscy odchorewali ten niebyswały wypadek.

Nieprawdziwa wiadomość. *Diło* doniosło, że u p. Romera w Wierzbicy, w powiecie rawskim, wybuchł strejk podczas sianożęcia. Proszono nas o zaznaczenie, że wiadomość ta jest zupełnie nieprawdziwa.

Awantura na wycieczce. W niedzielę ubiegłą odbywała się w Zimnej Wodzie zabawa, urządzona przez syonistyczne stowarzyszenie przemysłowe „Achowa”. Wczesne zabawy część wycieczkowiczów odłączyła się od reszty towarzystwa i udała się do lasu. Tam natopkali oni strażnika leśnego, który kazał im się wrócić, oświadczając, że do tej części lasu chodzić nie wolno z powodu zasadzenia go szczepami młodych drzewek. Wycieczkowicy jednak nie chcieli go nawet słuchać, skutkiem czego powstała między nimi a strażnikiem sprzeczka, podczas której chciał podobno strażnik zabrać jednemu z nich rower. W jednej chwili przyszło od słów do bijatyki. Wycieczkowcy bowiem, przeważnie podochoceni, rzucili się gromadnie na strażnika i zaczęli go okładać razami, a gdy strażnik, widząc, że się nie obroni, zaczął uciekać, puścili się za nim z krzykiem w pogoń i dopadłszy go, znowu bili. Wtedy strażnik dobył z pochwy tasaka i zranił jednego z napastników. Powstał krzyk, który ściągnął do lasu resztę wycieczkowców. Strażnika wkrótce ze wszystkich stron otoczono, rozbrojono i tak zbito, że obecnie leży on chory. I kto wie, jakby się to było wszystko skończyło, gdyby nie dowcipny pomysł jednego z muzykantów wojskowych, który zaalarmował całe towarzystwo, że chłopci pobiegli do wsi po kosy, ażeby pomóc zbitemu strażnikowi. Na wiadomość o tem wycieczkowcy puścili się pędem na dworzec kolejowy i zatelegrafowali stamtąd do Lwowa, ażeby przysłało im na pomoc huzarów. Oczywiście jednak nie było żadnej potrzeby takiej pomocy, chłopcom bowiem ani się nie śniło o jakiegokolwiek zemście, a do tego z kosami. Bądź co bądź, przerżeni tą wiadomością, wycieczkowcy przepędzili cały czas aż do odejścia pociągu na peronie, obawiając się wyjść poza jego obręb.

Sprawa morderstwa przy ul. Kościuszki, Józef Czerweny, nie został jeszcze do tej pory schwytany i wogóle nie wiadomo nawet, gdzie się może znajdować. Znalezione natomiast w ostatnich dniach należące do Czerwenego, lub też wogóle do tego, kto morderstwo popełnił, mankiety, jeden bez spinki, drugi zaś zapięty taką samą spinką, jaką znaleziono pod trupem zamordowanej Spinnerówny. Mankiety te znalazł przypadkowo podczas koszenia trawy w rowie przydrożnym między Bartatowem a Gródkiem pewien droźnik kolejowy i przesłał je natychmiast dyrekcji policyi lwowskiej.

Teatr ruski we Lwowie. Robione są starania przez Rusinów o zbudowanie stałego teatru ruskiego we Lwowie. Każdy rozumny i uczciwy Polak może się tylko z sympatyi, odnosić do tego zamiaru, a o ile to leży w zakresie jego władzy, wydatnie go poprzeć. To też w przyrzym lwowskiej Rady miejskiej oświadczone deputacyi Rusinów, że nasza Rada miejska z całą gorliwością wesprze ich zamiary i gdy rzecz wejdzie na pole praktyczne, przynajmniej odpowiednią subwencye. Wiadomość ta, że Polacy nietylko nie przeszkadzają Rusinom, ale owszem gotowi są jak najgoręcej popierać ich w budowie ruskiego teatru we Lwowie, wywoła w kołach hakatystów pruskich i rosyjskich niezawodnie bardzo nieprzyjemne wrażenie. Spodziewano się tam bowiem, że sprawa teatru ruskiego we Lwowie stanie się znowu przyczyną wybuchu jakichś uczuć nieprzyjaznych między Rusinami a Polakami. I zawiadziono się. Oby takie zawody spotykały tych naszych wrogów jak najczęściej.

Zapisy do obu lwowskich szkół realnych odbywać się będą 14 bm., a egzamina wstępne odbędą się 15 bm. o godz. 10 rano. Uczniowie, nie szkający w śródmieściu, jakoteż w 1 i 4 dzielniczy miasta, mają się zgłaszać do zapisu do pierwszej szkoły realnej (ul. Kamienna l. 2), uczniowie zaś, mieszkający w innych dzielnicach, do nowoutworzonej drugiej szkoły realnej przy ul. Szumalskiego l. 7.

Zgon starego sługi. Z Drohobyckiego nam piszą: W Wroblewicach, majątku hr. Jana Tarnowskiego, umarł tymi dniami ś. p. Jan Łoziński, ekonom, w 87 roku życia. Z ś. p. Janem zeszła do grobu typowa postać starego wernego sługi, jakie coraz rzadziej spotykamy i które niebawem już należą być do tradycyi niepowrotnie minionej przeszłości. Wiernie oddany swym chlebodawcom przez lat 64 służyl rodzinie hr. Tarnowskich i dzielił wszystkie jej dole i niedole. Umieeli ocenić chlebodawcy to rzadkie w dzisiejszych czasach przywiązanie, to też otaczali staruszką do ostatniej chwili szczerą miłością i traktowali go jak członka swej rodziny. Chęć zaś uczcić pamięć wernego oficyalisty, hr. Tarnowski na przedstawienie zarządcy swych dóbr p. Henryka Feuersleis, ofiarował przysługę i zaopatrzenie starej służby, która od lat 40 służyła u ś. p. Łozińskiego i po śmierci jego znalazła się zupełnie samotna i opuszczonea. Oby jak najwięcej było w naszym społeczeństwie tak znacznych i porządnych ludzi!..

Przedstawienie amatorskie. Z Mielnicy piszą nam: Na odbudowanie kościoła w Okopach św. Trójcy, odbyło się tu w dniu 5 b. m. w pałacowej oranżeryi hrabstwa Borkowskich przedstawienie amatorskie, które pod każdym względem wypadło świetnie. Odegrano dwie doskonale jednoaktówki mianowicie: „Stryj przyjechał” Wł. Kozirodzkiego i „Tatusz pozwolił” Gustawa Mozera. W komedyi „Stryj przyjechał” grał Anastazego Kuleszę p. Herbst, jego synowca Adama p. Sozański, Grzywaczka hr. Wład. Borkowski, Urszulę Bogacką hr. Władysławowa Borkowska, służącą Zuzię hr. Jadwigę Borkowską, a Roginę młodszą

nionych osób, fundusz polskiego kościoła na kresach powiększył się o paręset koron.

Nowo wybrana Rada powiatowa lwowska ukonstytuowała się. Marszałkiem powiatowym wybrany został i nadal J.E. Dawid Abrahamowicz, zastępcą marszałka ponownie p. Leopold Baczewski ze Zniesienia; członkami wydziału powiatowego pp.: Adam br. Horoch z Winniczek, Dmytro Kiernola z Podberezic, Waleryan Krzczunowicz z Jaroczowa nowego, Włodzimierz Malczewski z Wisłobok i Jan Kanty Stojowski z Laszek murowanych; zastępcami członków wydziału powiatowego pp.: Jan Bałtarowicz z Jaroczowa starego, Stanisław Kowalski z Tolszczowa, Franciszek Małaczynski z Zimnowódki, Ignacy Papara ze Stroniatyna i Aleksander Strzelecki z Kukizowa.

Po zgromadzeniu udała się cała Rada powiatowa gremialnie do pomieszczenia xiedza infułata dra Zabłockiego, aby mu wyrazić cześć i podziękowanie za długoletnią pracę jego na stanowisku zastępcy prezesa Rady powiatowej, a to ponieważ odmówił przyjęcia mandatu, tłómacząc się wiekiem podeszłym. Równocześnie uchwalono wprowadzić wyżej fundacyę imienia s. Feliksa Zabłockiego, z której będą rozdawane nagrody odznaczającym się pożyteczną służbą pisarcom gminnym.

Wystawę słowińską fotograficzną otworzą przed parą dniami w Wieliczce. Trwać ona będzie przez cały miesiąc, a dochód z niej przeznaczony na budowę pomnika Mickiewicza w Wieliczce. Pod względem doboru okazów jak i artystycznego traktowania całość wystawy jest bardzo interesującym popisem i stwierdza rozkwit u nas tej gałęzi artystycznego przemysłu, uprawianego przez szerokie koła amatorów.

Wynik sądu konkursowego jest następujący: W dziale fotografii amatorskiej zawodowej: Złoty medal: Regina Mikolasch (Lwów), dr. Henryk Mikolasch (Lwów), Witold Lewicki (Wiedeń), Artur Feldmann (Lwów). Srebrny medal: Stanisław Jaroszyński (Malczyce), Antoni Ottowicz Gunst (Moskwa), Włodzimierz Gregor (Hussowice na Morawie), Karol Piskosz (Stanisławów), Stefan Kulikowski (Bratkovice, Król. Polskie), Kazimierz Brokl (Lwów), Rudolf Huber (Lwów), Józef Switkowski (Lwów), Stanisław Durzycki (Stara Sienia, Król. Polskie), D. J. Moric (Samara). Medal brązowy: A. Charkiewicz (Lwów), dr. Karol Lisiewicz (Wiener Neustadt), M. L. Lilien (Lwów), Zygmunt Pszorn (Lwów), Wł. Kwiatkiewicz (Lwów), B. Kirchner (Lwów). Dyplom honorowy otrzymali: Mikołaj de Gołowaczewskij (Kaukaz-Batum), M. Dudryk (Lwów), Wł. Kordzikowski (Poronin), B. Tyceński (Kraków). List pochwalny: Helena Morawska (Odrzechowa), dr. W. Borysiewicz (Strzeliska), Hubert Kaszubski (Częstocice, Król. Polskie), M. Jegorow (Koluszki, Król. Polskie), Fr. Topić (Serajewo), Fr. Krejza (Czeski Brod), S. Winkler (Bohorodczany), S. Trzciński, Z. Loewenburg (Kraków).

W dziale fotografii zawodowej: Złoty medal: Fotograf J. Bahrnyowicz (Lwów), S. Trzciński z Warszawy. Srebrny medal: B. Borzykowski, zakład elektro- i fototechniczny w Wiedniu (za fotografię na akscamie), I. Krzanowski (Czerniowce). Medal brązowy: A. Schimek (Krzyszowice) za powiększenia na papierze bromosrebrnym.

W dziale trzecim (fotografia w służbie nauki i techniki). Medal złoty: Redakcja *Wiadomości fotograficznych* we Lwowie. Medal srebrny: M. Polański (Lwów), J. Gargul (Bochnia). Medal brązowy: Hubert Kaszubski (Królestwo Polskie), Charkiewicz (Bochnia). Dyplom honorowy: Wiktor Wołczyński (Lwów), J. F. Fischer (Kraków A—B). List pochwalny: A. Subasie z Dolnej Tużli (Bośnia).

W grupie czwartej (Nowości z zakresu fotografii. Aparaty itd.). Złoty medal: Fabryka „Fos“ w Warszawie za wyrób obiektywów i przyrządów optycznych. Wł. Gargul za aparat do kopiowania kart bromo-srebrnych. Srebrny medal: Edmund Brodowski ze Lwowa za tanie aparaty własnego wyrobu.

Macierz polska. Na kwartalnym posiedzeniu Rady wykonalcezy Macierzy i komitetu Kościuszkowskiego dnia 3 lipca uchwalono przystąpić niebawem do przygotowywanego od dwóch lat obszernego wydawnictwa „Polska, obrazy i opisy“. Z wyjątkiem trzech rękopisów wszystkie inne są już w rękach prezydium Macierzy. W zeszycie pierwszym mieścić się będzie krajoznaw Polski M. Konopnickiej, Geografia fizyczna dr. E. Romera i Etnografia s. p. Karłowicza i A. Jabłonowskiego. Wszystkie działy będą bogato ilustrowane. Na temże posiedzeniu uchwalono, w odpowiedzi na prośbę wyrażoną przez Zarząd główny Kolei rolniczych rozprząć konkurs na utwor dramatyczny ludowy dla włosińskich teatrów amatorskich. Bliższe warunki konkursu poda Macierz niebawem do wiadomości ogółu.

Postanowiono również drukować w roku przyszłym prócz innych dziełek powieść ludową jednego z największych naszych powieściopisarzy, ze względów cenuralnych jednak — pod pseudonimem, nadto powieść p. Ireny Stabilewskiej „W obronie matki ziemi“. — Obszerna dyskusja wywołała sprawa „Kalendarza“. Dr. Karol Falkiewicz przedłożył szczegółowo opracowany projekt, który przyjęto. Kalendarz wydanie nakładem Macierzy, a redakcyja postanowiła stworzyć z niego prawdziwe *vademecum* włosińszczyzny polskiego. W końcu stwierdzono z zadowoleniem rozszerzającą się wpływ działalności Macierzy polskiej w czasach ostatnich.

Dla naszych przemysłowców i rzemieślników. Publicysta warszawski p. Ursyn, ten sam, który zachęca naszych pianistów, aby starali się o opróżnioną posiadłość profesora fortepianu w konserwatorium muzycznym w Tomsku, donosi, że w całej Syberji niema ani jednego warsztatu rękawiczniczego, ani jednej pralni i fabryarni chemicznej, tudzież że brak tam jest ogromny dobrych krawców, stolarzy, tapicerów, szewców i dobrej pralni białej. Twierdzi on, że do brzozy rzemieślnicy nasi z powyżej wymienionych fachów, mogliby kolosalnie porobić tam majątki, gdyby jednak wzięli się do tego w sposób praktyczny. Mianowicie — pisze p. Ursyn — muszę ostrzedz pp. majstrów, którzyby się zdecydowali przenieść do Tomsku, lub wogóle na Syberję, iż nie można tu przyjeżdżać bez pewnej gotówki na urządzenie się i zagospodarowanie, bez zapasu dobrych materiałów i wręcz — bez czeladników. Bo o robotnika warsztatowego najtrudniej właśnie w Syberji, i najlepszy nawet majster zbankrutuje lub będzie biedę klepał, jeżeli nie zorganizuje w kraju własnej czeladzi i tu jej ze sobą nie przywiezie. Chodzi przynajmniej o najbliższych pomocników, albowiem pozostały personal można już zwolna samemu na miejscu wykształcić, czy to z grona wychowawców tomskiej szkoły rzemieślniczej, czy też z grona małoletnich praktykantów.

W Sorbonie paryskiej otrzymały t. zw. „*Certificat d'études françaises*“ Polki, panie: Kratzerówna, Zołędzianka, de Tilly, Stabilewska i Lachowiczówna.

Pro Nervi, pismo, wychodzące w Nervi, zamieściło bardzo pochlebną wzmiankę o rodaku na-

szym, p. L. Kiernowskim, który dał się słyszeć na koncercie dobroczynnym w hotelu „Eden“ w Nervi. P. Kiernowski posiada głos barytonowy, ma zamiar poświęcić się teatrowi, a krytyk włoski rokuje mu świetną przyszłość.

Festyn jaśminowy. W Krakowie urządzono tego roku między innymi także „festyn jaśminowy“. Komitet, wychodzący trafnie z zasady, że tombole i Kola szczęścia są przestarzałymi rozrywkami, zaś *confetti* i *coriandoli* wprost barbarzyńskim zwyczajem, przygotował szereg nowych niespodzianek. Proszono panie, aby przybyły jasno ubrane, zdobne kwiatem jaśminu, przygotowano szereg numerowanych gałązek jaśminu, wybranie „królowej jaśminu“, zapowiedziano wielki pochód z królową na czele i rozmaite inne niespodzianki. Ale wskutek pochmurnego dnia, przybyło mniej osób, niż się spodziewano; nieprzewidziane okoliczności narzuciły zmiany w programie. Zgodnie z programem obecni wybrali przez głosowanie „Królowę“. Ale „nasza młodzież“, tym razem najmłodszą, bo jeszcze w mundurkach gimnazjalnych, postanowiła pójść śladem starszej i okazać, że i jej także polityka nie jest obcą. Natychmiast zorganizowano stronnictwo opozycji, krzykiem i wrzawą zaczęło się domagać unieważnienia wyboru. Zanim się to stało, „młoda królowa“, mając widocznie w pamięci niedawną tragedję białogrodzką, wołała chyłkiem umknąć z parku z rodziną, niż narażić siebie i „swoich“ na krwawą pomstę niezadowolonych poddanych, oficerów studenckiej armii. Tak więc festyn został zakłócony, a deszcz rzęsiły uspokoił więc gorące temperamenty młodych rebelizantów.

Zmarli. W Tarnowie zmarł Stanisław Prus Łakociński, emer. radca sądowy, w 55 roku życia. — W Zakopanem zmarła Julia z Górskich Karska, córka s. p. Konstantego i Julii z ks. Golicynów. — W Rudolowicach pod Jarosławiem zmarła wczoraj nagle Kazimiera z Żurakowskich Janowiczowa, właścicielka dóbr ziemskich i żona profesora uniwersytetu lwowskiego.

Stan powiatu. T. o. g. 6 rano + 18 w poł. + 18. Bar. 760. Spada. Pogodnie.

Przy egzaminie.

— Co mi pan powiesz o terminie prekluzyjnym?

— Termin prekluzyjny to jest ta chwila, w której się zanosi zegarek lub futro do lombardu.

Nowe okieslenie.

— Co pan porobiłś wczoraj wieczorem?

— Pornografowałem się w teatrze, a pan?

— Jaa... leonkawaliłem się w Filharmonii.

Widowska i koncerty.

Teatr miejski. Dziś we wtorek „Druciarz“. — We środę „Wesoła dwójka“. — We czwartek „Wesoły inwalida“.

Repertuar letniego teatru ludowego przy ul. Kochanowskiego 1, 23. Dziś we wtorek po raz pierwszy „Szalawia“, znakomite polska farsa w 5 aktach Glińskiego. Trzeci gościnny występ p. A. Zimajer. — We czwartek „Wieszcz śmiechu“.

Z cyrku. We wtorek wielkie przedstawienie. Po raz pierwszy „Napoleon I w Egipcie“, wielka wystawna pantomina w 4 aktach a 20 obrazach, wykonana przez 200 osób i 30 koni, aranżowana przez dyrektora Truzziego. Pantomina ta miała w Rzymie i Bukareszcie ogromne powodzenie.

O wodzie gorzkiej Apenta pisze dr. E. Kraus w *Wiener allgem. Zeitung*. Używałem wodę gorzką Apenta w wypadkach obstrukcji jakoteż anemii u młodych osobników z zadowalającym wynikiem, w rozmaitych dawkach na szklankę wody. Przy metodycznym użyciu wystarczają małe dawki do osiągnięcia należytego celu.

Przeciw womitom i biegunce niemowląt nadaje się najlepiej Kufeka mączka dla dzieci. Przez dodanie mączki do zwycajonego mleka krowiego, staje się mleko o wiele strawniejszem zaś białko zawarte w mączce opierające się wszelkim ustrojom chorobliwym, zabezpiecza niemowlęta przeciw womitom.

Literatura i sztuka.

* **X. Zygmunt Chelmiński: Siedm grzechów głównych** w 7-u kazaniach pasyjnych. Warszawa Gelethner i Wolff. Kraków. G. Gebethner i Sp. 1903.

W kazaniach tych wykład jest wolny od scholastyki a zastosowany do potrzeb człowieka nowoczesnego, o którego duszę X. Chelmiński wnika bystrem okiem. Dużo tu mamy wzmianek o współczesnych wypadkach socyalnych, literackich itd., które X. Chelmińskią dąa sposobność wykazywania, w jak rozmaitych formach mogą się przejawiać kardynalne grzechy człowieka. Wypyływa stąd dla dusz katolickich niejedna ważna przestroga i pouczenie, które nie tylko od grzechów zamaskowanych pięknym pozorem ochrania, ale i pod względem praktycznym korzyść przynieść może tak jednostkom, jak i społeczeństwom.

* **„Bfurokracyja“**, znakomite dzieło p. Józefa Olszewskiego, o którym swego czasu daliśmy obszernie sprawozdanie, wydzie wkrótce w niemieckim tłómaczeniu nakładem firmy A. Stuber (C. Kabitsch) w Würzburgu.

* **Wiadomości fotograficznych**, wydawanych we Lwowie, wyszedł zeszyt 13-ty. Zawiera on prócz paru fachowych artykułów kilka przelicznych ilustracji, z których „Pastuszka“ p. Leona Kulczyckiego nazwać można prawdziwym arcydziełem sztuki fotograficznej.

Z targów zbożowych.

Wiedeń, 5 lipca.

(Z.) Zbiór żyta na Węgrzech jest już w pełnym toku, a tu i owdzie rozpoczynają już także żąć pszenice. Pogoda przez cały tydzień ubiegły przeważnie była prześliczna i nadzwyczajnie sprzyjała dojrzewaniu zboża, to też szanse żniw jeszcze bardziej się polepszyły. Następstwem tego jest znaczny spadek cen zboża zarówno w Peszcie, jak w Wiedniu. Pszenica potaniała mniej więcej o 15 halerzy, a żyto aż o 25 halerzy na 50 kilogramach. Telefon między targującą giełdą zbożową a Budapesztem jest obecnie w godzinach przedpołudniowych nieustannie obłożony, a kupey tutejsi skwapliwie chwytają każde doniesienie o falowaniu cen w stolicy Węgier. Nigdy może jeszcze zaletność targu wiedeńskiego od Budapesztu tak drastycznie nie uwydatniła się, jak w obecnym okresie tworzenia się cen nowego ziarna. O tem, żeby ceny tworzyły się tu samodzielnie, nie ma nawet mowy, wszystko robi się w Peszcie, ba, nawet zaopatrywani konsumcyi Wiednia zaczyna się już odbywać w Peszcie bez współdziałania targu tutejszego. Niektóre młyny wiedeńskie zakupy już nowe zboże wprost w Peszcie bez pośrednictwa tutejszych firm.

Na rynkach zagranicznych ujawnia się również tendencja zniżkowa, ale nie w tym sto-

piu co w Austro-Węgrzech. Skutkiem znacznego potaniaenia pszenicy węgierskiej zaczyna odbywać się jej export za granicę monarchii. Ostatnimi dniami zakontraktowano kilka dużych partji pszenicy cisańskiej do Bawaryi. Kilka partji kupiono także do Francji.

Doniosły zwrot zaszedł także na amerykańskich rynkach zbożowych. Aż do ostatnich czasów opierały się kombinacye tamtejszych sfer spekulacyjnych na tem założeniu, że tegoroczny urodzaj w Ameryce będzie znacznie gorszy od zeszłorocznego i dla tego też ceny zboża podnosiły się. Naraz gloszą Amerykanie, że wszystko to, co do tej pory pisano i mówiono o grożącym nieurodzaju, o szkodach zrządzonych przez powódzie itp. jest nieprawdą, że zbiory zapowiadają się całkiem dobrze, że szkody zrządzone przez powódzie w Stanach Missouri i Illinois są tak nieznaczne, że nawet niewarto o nich wspominać, że już teraz można przyjąć, że tegoroczny zbiór pszenicy w Stanach Zjednoczonych będzie o 150 milionów buszli większy od zeszłorocznego itp. To też również szybko jak poprzednio ceny zboża podnosiły się w Ameryce, teraz obniżają się, jakkolwiek dowozy do głównych rynków składowych są nieznaczne a kontrolowane zapasy wynosily z końcem czerwca tylko 17 1/2 miliona buszli wobec 19,760,000 w roku ubiegłym, a 30,739,000 przed dwoma laty. Tego rodzaju falowania spekulacyjne są jednak w Ameryce nieobliczalne i trudno na ich podstawie europejskiemu rolnikowi opierać swe rachuby na przyszłość.

Dzisiejszy stan zapasów głównych gatunków ziarna, nagromadzonych w Wiedniu, jest następujący: pszenicy 127 wagonów, żyta 76, jęczmienia 71, owsa 292, kukurudzy 188, sojowicy 40 wagonów.

Placono loco Wiedeń: Za pszenicę eisańską (78 do 82 kilo) 785—835, banatkę (76 do 80 kilo) 0'00—0'00, słowacką (75 do 79 kilo) 735—785, dolno-austriacką (76 do 77 kilo) 735—745.

Za żyto słowackie (71 do 74 kilo) placono 6'40—6'60, rozmaite węgierskie (70 do 73 kilo) 6'20—6'50, austriackie (71 do 72 kilo) 6'45—6'55.

Za kukurudzę węgierską placono 6'60 do 6'75, Cinquantin 7'50—8'00.

Za owois węgierski w ostatnich gatunkach placono 5'75—6'85, średnie gatunki 5'85 do 6'05, prima 6'05—6'60.

Część ekonomiczna.

§ **Wiedeń** 7 lipca. Na wczorajszy targ szpcono bydła rogatego, przeznaczonego na rzeź ogółem 4805 sztuk. W tem było z Galicyi 401 sztuk, z Bukowiny — sztuk. Przebieg targu był oziębiały. Ceny niezmiennie. Niesprzedanych pozostało 35. Wółow z Galicyi i Bukowiny sprzedano 30 sztuk po 61 do 67 koron, 189 po 68 do 72 1/4, po 73—78 1/4 sztuk po 79—82. Bułaję podtuczono bez różnicy pochodzenia kupowano po 60 do 74 koron, krowy podtuczono po 58 do 70 koron, bydlę chude po 40 do 58 koron — wszystko licząc za centnar metryczny żywej wagi.

§ **Bilans kolejowy.** W miesiącu maja b. r. dochody austriackich kolei państwowych wynosiły: w ruchu osobowym 5,466,500 K. (4,292,500 podróźnych), o 224,087 K. (+85,200 podróźnych) mniej, niż w maju z. r., w ruchu towarowym 14,815,400 K. (2,829,900 ton), o 853,261 K. (+74,600 ton) więcej, niż w maju z. r.

Z tego przypada na koleje galicyjskie w ruchu osobowym 1,504,300 K. (814,600 podróźnych), o 110,530 K. (—78,700 podróźnych) mniej, niż w maju r. z., zaś w ruchu towarowym 4,490,300 K. (618,100 ton), o 460,067 K. (—72,700 ton) więcej, niż w maju r. z.

Wzrost liczby podróźnych wykazują tylko okręgi dyrekcyi w Wiedniu i w Pradze, a to z powodu, że komunikacya na krótkie dystanse w okolicy tych dwóch miast stołecznych wzmożła się w porównaniu z miesiącem majem roku ubiegłego, który był zimny i dżdżysty. W okręgach zaś innych dyrekcyi i wogóle w ruchu na większe dystanse okazał się ubytek zarówno w liczbie podróźnych, jak i w dochodach.

Zwiększenie się transportu towarów było na kolejach zachodnich tylko nieznaczne, gdyż na liniach północnych eksport węgla brunatnego, w szczególności dowóz jego do rzeki Łaby, zaś na liniach południowych wywóz rudy i żelaza surowego były mniejsze niż w maju roku zeszłego.

Od 1. stycznia do 31 maja br. dochody kolei państwowych wynosiły w ruchu osobowym 22,811,800 K. (—358,366 K. w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego), zaś w ruchu towarowym 69,651,800 K. (+1,972,837 K.).

Choroba Papieża.

Wczoraj wieczorem udzielił msgr. Pifferr Ojcu św. ostatniego pomazania o godz. 10 min. 30 wieczorem. Wczorajszy biuletyn o stanie zdrowia Papieża, wydany o godz. 8 wieczorem, stwierdza, że objawy ogólnej depresji się zwiększyły. Oddech wciąż jest przyspieszony, a puls taki słaby, że chwilami wcale go nie można odczuć. Temperatura ciała niższa od normalnej. Siły umysłowe niezamącone.

Prośbę pokarmu, jaką Papież przyjął w ciągu dnia wczorajszego, była za mała, aby podnieść upadające siły organizmu, a środki apteczne nie wystarcząły, żeby stale przywrócić normalne funkcjonowanie serca. To też lekarze są w wielkiej obawie. To jedno chyba polepszenie należy zaznaczyć, że ustały wymioty, co dowodzi, że organizm zwyciężył przyczynę choroby. Papież prawie cały dzień wczorajszy przepędził w pozycji siedzącej w fotelu, gdyż tak leż mu jest odcychać. Energia Ojca św. jest nieugięta. Po przyjęciu ostatnich św. Sakramentów, rozmawiał z kardynałem Macchioni i rzekł: „Już zbliża się mój koniec. Nie wiem, czy wszystko, com zrobił, było dobre; w każdym razie słuchałem zawsze głosu sumienia i przeprosiłem wiarę“.

Na chwilę Papież wczoraj nawet podniósł się z fotelu i w towarzystwie swego bratanka hr. Pecci przeszedł o własnych siłach przez pokój. Sekretarzowi swemu podyktował Papież wczoraj kilka wierszy łacińskich i kazał je natychmiast zanieść do drukarni, gdyż chce sam zrobić ich korektę i ogłosić je przed swą śmiercią. Jest to wezwanie Zbawiciela i Matki Boskiej, oraz pożegnane pozdrowienie wszystkich chrześcijan. Również dyktował Papież pewne rozporządzenia majątkowe. W tych objawach energii zanawczy się jednak daje dość wielkie podniecenie nerwowe.

Do Watykanu nadeszły setki depesz zapytaniem o stan zdrowia Ojca św., między innymi od Cesarza Franciszka Józefa, od króla angielskiego, prezydenta Roosevelta i królowej włoskiej Małgorzaty.

Przed południem wczoraj zauważyli lekarze lekkie polepszenie w stanie zdrowia Papieża i wydali w tym duchu biuletyn.

Tłumy ludu, zgromadzone na olbrzymim placu św. Piotra, powitały ukazanie się tego biuletynu z ogromną radością.

Wieczorem, jak zwykle w tego rodzaju chorobach, nastąpiło znowu pogorszenie.

W kościele św. Piotra odprawił t. zw. poenitentior Mszę św., a we wszystkich bazylikach rzymskich wystawiony był ponownie Przenajśw. Sakrament.

Kardynał dziekan i kardynał-camerlengo zamieszkałi w Watykanie. Wszystkie osoby świeckie z Watykanu usunęto.

W ostatniej chwili otrzymaliśmy następujące telegramy.

Rzym 7 lipca. Papież przyjmował w ciągu nocy cztery razy pożywienie. Dziś puls nieco lepszy. O 1/4 rano Ojciec św. wstał z łóżka i przeszedł na fotel.

Rzym 7 lipca. *Italia* donosi, że w razie zwołania konklawe kardynał Gibbon z Baltimore będzie mógł wziąć w niem udział, ponieważ amerykańskie Towarzystwo okrętowe zobowiązało się w ciągu 6 dni przewieźć go do Hawru. Arcybiskup sydeński (w Australii), kardynał Moran nie przybędzie.

Tribuna donosi, że rząd włoski nie zajmował się ewentualnością odwołania podróży króla do Paryża z powodu choroby Papieża. W programie podróży króla nie zaszła żadna zmiana.

Nadto *Tribuna* zaprzecza wiadomości, jakoby gabinet włoski naradzał się nad jakąkolwiek akcyą, któraby miała ograniczyć niezawisłość, zapewnioną konklawe ustawami. Wydano tylko zarządzenia, mające na celu uszanowanie ustaw i porządku publicznego.

Wymieniono jako kandydatów: Vanuttelego, Gottiego i Rampollę. Gdyby Oreglia był wybrany, przybrałby imię Piusa X, gdyż X. Oreglia jest jedynym żyjącym jeszcze kardynałem zamianowanym przez Piusa IX; inni zaś imię Leona XIV. Pod przewodnictwem Gottiego odbyło się posiedzenie kongregacyi „de propaganda fide“.

Rzym 7 lipca. W nocy osłabienie Papieża zwiększyło się. Przyjęty cztery razy pokarm wzmocnił chorego. Biuletyn dzisiejszy ranny opiewa, że Papież, zdaje się, dzień dzisiejszy przeżyje. Po odebraniu ostatniego pomazania podniósł się Ojciec św. na kilka chwil i pobłogosławił obecnych, mówiąc: „To jest moje ostatnie błogosławieństwo“.

Dzienniki donoszą: Wczoraj zgromadziło się jedenasta kardynałów u kardynała Gottiego w celu omówienia ewentualnego wyboru Papieża.

TELEGRAMY „PRZEGLĄDU“.

(Depesze poranne).

London 7 lipca. Otwarto tu międzynarodowy kongres straży ogniowej, w którym biorą udział także delegaci Austrii i Węgier.

London 7 lipca. Prezydent Loubet przybył tu wczoraj o godz. 4 min. 15 południu. Powitał go król i członkowie rodziny królewskiej. Loubet i król Edward pojechali z dworca wraz z świtą do Jorkhous, witała ich bardzo serdecznie ludność podczas całej drogi przez bogato udekorowane ulice.

(Depesze popołudniowe).

Kraków 7 lipca. Rada miejska zajmowała się na wczorajszym posiedzeniu sprawą znanego napadu na rodzinę Grabowskich. Przeprowadzono dyskusję nad złymi stosunkami bezpieczeństwa publicznego w mieście. Przewodniczący podał do wiadomości, że zaraz po wypadku poczynił odpowiednie kroki u władz rządowych. Dalej uchwaliła Rada dokonać przebudowy starego teatru tak, by tam pomieściły się sale koncertowa i balowa, na dole sklepy — kosztem 300.000 kor. Także konserwatorium i Tow. muzyczne mają być tam pomieszczone za odpowiednim czynszem.

London 7 lipca. Podczas wczorajszego uczyt wymienili Loubet i król Edward toasty w serdecznych słowach. Wyrażona była w tych słowach nadzieja, że wzajemne stosunki nie tylko będą dobre, lecz staną się jeszcze bardziej przyjaznymi dla dobra obu narodów i dla utrwalenia pokoju w świecie. Loubet złożył po uczcie wizyty członkom rodziny królewskiej i nadał następcy tronu księżu Walii wielki krzyż legii honorowej. Loubet odbył z królem konferencyę w obecności Delcassé.

Kraków 7 lipca. Kardynał Puzyna zarządził na czas trwania choroby Papieża we wszystkich kościołach modły „pro infirmo pontifice“. Dziś odprawiono w katedrze na Wawelu wotywę na intencyę wyzdrowienia Papieża.

Wiedeń 7 lipca. Cesarz udaje się jutro rano na letni pobyt do Ischlu.

HOTEL GEORGE A.

Przyjechali dnia 7 lipca: Ks. dr. M. Mucha z Grybowa. J. Medlinger z Sambora. A. Mosel z Proskarowa. E. Godlewski z Krakowa. A. Mencil z Białej Cerkwi. A. Lipkowski z Kijówki. M. Malczewska z Odessy. A. Demoradzka z Żytomierza. J. Podlewski z Czerniłowa. E. Ryłski z Uhrynowa. Hr. M. Wielopolska z Podwołoczysk. Hr. J. Baworowski z Ostrowa. Z. Włodek z Krakowa. A. Księżpolski z Rosyi. St. Pirózkowska z Kowenii.

HOTEL FRANCUSKI.

Lwów — Plac Maryacki.

Pierwszorzędny hotel z komfortem urządzonej, piwnicznej restauracyi z pokojem do śniadań, cukiernią w miejscu.

Przyjechali dnia 7 lipca: S. Kędziński z Meryszewca. B. Lipiński z Bolechowa. S. Smolka z Janowa. K. Stegowski z Królestwa. M. Blum z Wiednia. S. Heyblum z Wiednia. S. Zwolsey z Brzeżan. S. Abgarowiczowa z Bratyszowa. G. Dobal z Wiednia. M. Krasucka z Kolomyi. K. Frez z Mitki. A. Kletzer z Wiednia. H. Horodyska ze Zbaraża. J. Madeyewski z Przemyślan. N. Dorozhyczyński z Bóbrki. Z. Jasiński z Bóbrki. M. Łodyńska z Derewlan. S. hr. Drohojowska z Tułkowie. T. Gdowski z Woldziera.

HOTEL EUROPEJSKI.

ALBERT SZKOWRON.

Lwów — Plac Maryacki.

Przyjechali dnia 7 lipca: M. Żółkiewski z Kijowa. Hr. M. Łubiński z Wiednia. Konsul M. Stanek z Liverpolu. A. Madeyski ze Skolego. M. Hayn z Hamburga. M. Wolffartowa z Kurzan. J. Szymanski ze Schodnicy. K. Denker ze Strzelca. J. Mandyczewski ze Stanisławowa. J. Walter z Ustrzyk. M. Komarnicka z Jarosławie. E. Politzer z Wygody. Z. Wyczółkowski z Krakowa. Z. Zubański z Wilna.

Nadestane.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcyi, nie bierze też ona za nią na siebie żadnej odpowiedzialności.

MATTONIEGO
GIESSHÜBLER
naturalna
szczoława alkaliczna

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. akcyjnego

Banku hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszelkie papiery wartościowe i monety

po najdokładniejszym kursie dziennym, nie licząc żadnej prowizji.

Rok założenia 1853.

DOM BANKOWY i KANTOR WYMIANY

pod firmą:

August Schellenberg i Syn

Eleonora z Zarewiczów Zwolska

właścicielka dóbr ziemskich

urodzona dnia 1-go marca 1828 r. opatrzona św. Sakramentami, zmarła po krótkiej, a ciężkiej chorobie, dnia 6. lipca 1903 r., o godzinie 5. rano w Bryńcach Zagórskich.

Pogrzeb odbędzie się w **Bryńcach** w środę dnia 8. lipca b. r., o godz. 8-ciej po południu do grobowca rodzinnego w Borusowie, na który pogrążeni w głębokim smutku synowie, synowie i wnuki — krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają.**Nabożeństwo żałobne** za duszą s. p. zmarłej odbędzie się we czwartek dnia 9-go lipca o godz. 10. rano. w kościele parafialnym w **Sokołowie**.

Lwów dnia 7. lipca 1903.

„CONCORDIA“ A. Kurkowski, Lwów, ul. Sobieskiego 1.10.

Józef Teofil Laudyn

urzędnik c. k. poczty i telegrafu

po długich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 6. lipca 1903 r. przeżywszy lat 50.

Pozostała żona, brat i rodzina zapraszają krewnych, znajomych i pobożnych chrześcijan na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie we środę dnia 8. lipca o godzinie 5-tej po południu z domu żałoby przy ul. Sykstuskiej 1, 54 na cmentarzu Łyczakowski.

Lwów, dnia 7 lipca 1903.

„CONCORDIA“ A. Kurkowski, Lwów, Sobieskiego 1. 10.

Antoni Ragankiewicz

właściciel realności, em. nadzorca telegrafu

przeżywszy lat 74, zmarł po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, dnia 6. lipca 1903 r.

Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 8 b. m. o godzinie 5. po południu z domu żałoby przy ul. Łyczakowskiej 1. 65 na cmentarzu Łyczakowski na który w smutku pogrążona żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

Lwów, dnia 6 lipca 1903.

„CONCORDIA“ A. Kurkowski ul. Sobieskiego 10.

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻÓW

i OSZKLEŃ ARTYSTYCZNYCH

Prof. W. EKIELSKIEGO
i ANTONIEGO TUCHA

KRAKÓW WOLSKA 36.

Aptekarza

A. Thierry'ego Balsam

najlepszy środek dyetetyczny

przeciw przypadłościom trawienia, osłabieniu, zgadze, wzdęciu i t. p. uspakaja kaszel, kurczy, rozcieńcza śległą 12 małych lub 6 podwójnych flaszek w skrzynie opłatnie za kor. 4.—.

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry'ego w Pręgrada koło Rohitsch-Sauerbrunn.

Prawdziwy tylko z marką ochronną jak obok.

Polecenia godny szczególnie w podróży Skład główny na Galicyę w aptece Z. RUCKERA we Lwowie.

Przez tysiące

lekarzy

polecane

Najlepsze

pożywienie

dla

dzieci

zdrowych i chorych na żołądek.

Okazało się nadzwyczaj dobrem w

wymiotach, niżycie jelit, roz-

wolnieniu, zatwardzeniu i t. d.

Dzieci świetnie chowają

się na nim i nie doznają

zbożeń w

trawieniu.

Dostać można w aptekach i

składach aptecznych.

Fabryka R. Kufeka,

BERGENDORF,

HAMBURG i WIEDEN, I.

Mączka
dla
dzieci.Komitet c. k. Towarzystwa gosp. galic.
we Lwowie

ogłasza niniejszym konkurs na posadę referenta dla spraw ekonomiczno-rolniczych przy burze Komitetu we Lwowie. Do zakresu obowiązków referenta wchodzi: przeprowadzanie badań i wygotowywanie referatów z zakresu gospodarstwa krajowego, ekonomii rolniczej i t. p. mających służyć za materiał przygotowawczy dla prac Komitetu; prowadzenie biura statystycznego oraz redakcja czasopisma „Rolnik”. Kandydaci poniżej lat 40, posiadający ukończone studia uniwersyteckie, wykształcenie w kierunku ekonomiczno-prawniczym, praktyczną znajomość rolniczego zawodu, oraz dokładną znajomość języka niemieckiego, zechcą nadsyłać podania oraz swe curriculum-vitae i prace naukowe drukiem ogłaszane na ręce Prezesa Komitetu c. k. Towarzystwa gospod. we Lwowie ul. Słowackiego 1. 8, który udzieli listownie bliższych informacji co do warunków. Wysokość płacy początkowej zależną jest od kwalifikacji. Termin wnoszenia podań do dnia 1. października 1903.

Prezes c. k. Towarzystwa gospod.

Kozłowski.

Sekretarz:
O. Strokowski.

Kupię towarów obcasu 70 do 80 morgów niedaleko stacji kolej z wieloletnią leżą w dobrym stanie domem mieszkalnym. Zgłoszenia przyjmują Izba załatwień plac Dąbrowskiego 1. 5). gmach Towarzystwa Urzędników prywat.

Sykstuska 46 I p. mieszkanie dla kawalera 2 lub 3 pokoje do wynajęcia.

Morele deserowe

Aprikozy na marmoladę 5 kg 3-50. Morele cukrowe do smażenia i na knedle 5 kg. K. 3. wysła z zapo- przednim nadesłaniem należyto- ści lub za zaliczką.

J. Suttner. Görs (Küstenland).

Duże i znakomite
MORELE

wybrane do smażenia wysła w koszy- kach 5-kilowych dobrze opakowanych za K. 3-72 opłatnie A. Hoffmann Nyré- gha za Węgry.

Rondle mosiężne do smażenia konfitur jakoteż wszel- kie wyroby blacharskie.

Sita do fasowania, wiedeńskie, wło- sienne, poczwórne i druciane poleca najtaniej

Stanisław Pósi

Plac Bernardyński 1. 17.

Zarząd dóbr Oskrzyszówce p. Kolomyja wysła mąkę kukurudzianą najlepszej jakości 5 kg. opłatnie po 2 korony 20 groszy.

Umieszczenie dla uczniów szkół średnich (pension) opieka wzorowa pom- oc w naukach. Tabińska we Lwowie ul. Piekarska 1. 44.

Hafty maszynowe, przyjmuje. Jedwabie różnokolorowe do haftu na maszynie szpulka 100-jazdowa — 12 ct. Dokładna nauka haftu artystycznego J. Iwanicki Lwów, Hotel Żorża.

Bardzo tanio sprzedam parcelę bu- dowlaną 124 sążni kwadratowych w pię- knym miejscu. Dobra sposobność dla przedsiębiorców. Zgłoszenia pod „Wy- jątkowe kupno” p. r. Lwów.

Zakład wychowawczy naukowy im. Felicy z Wasilewskich BOBERSKIEJ Sześcioklasowy Liceum żeńskie Lwów, Pańska 5 l. p.

Zakład
wychowawczy - naukowy

imienia Felicy z Wasilewskich

Boberskiej

pod kierownictwem Olgi Filippi i Wandy Zawładowej we Lwowie ul. Pańska 1. 5. l. p.

Przyjmuje pensjonarki stale i noczenie dochodzące. Zakład obejmuje szkołę lu- dową, wydziałową, liceum i przygotowa- nia do matury. Wszelkich wyjaśnień u- daiają kierowniczkę zakładu.

Gorzelnik

pełny, z dobrymi rekomendacjami, obe- znany z rozmaitymi aparatami gorzelnia- nymi, znany szeroko w Galicyi ze swych zdolności, poszukuje posady. Zaskawe zgłoszenia Adolf K. w Niedźwiedzi p. Turynka.

MORELE

(Aprikosen)

codziennie świeże

rwane, piękne, wielkie również wybrane do smażenia, tak i na marmoladę w ko- szykach 5 kg po 3 kor. 50 hal. franko z koszem za zaliczką wysła D. Golt- fried w Zaleszczykach.

Rolnik

człowiek pracy, wiedzy i oszczędny z najlepszymi poleceniami od znanych osobistości w kraju, poszukuje posady. Zaskawe zgłoszenia:

Rolnik p. restante Żółtkiew.

Akademik poszukuje lekcyi możliwie na wsi za skromnym wynagrodzeniem p. r. A- kademik Bolechów.

Dziewczyna

lat 16 lub 17 letnia, z rodziny szlachet- nej, sierota, moralna, posłuszna i ży- ciuwa potrzebna do obsługi księstwa pro- boszczowi obrz. iac. Zgłoszenia listowne pod adresem X p. restante Krynica.

Monsieur français cherche place va- cances province M T Bureau Soko- łowski Passage Hausmann.

Morele

5 kg. koszyk pocztowy wysła opła- tnie za 3 kor. 60 h. STEFAN KISS, Exporteur, Szabadka (Ungarn)

Kompletne
urządzenia
gorzeln.NAJLEPSZE
i NAJTAŃSZE
APARATY
ODPEDOWE

austriacki 9/229. wep. Pat. 14673.

FABRYKA MASZYN
i ODLEWARNIA ŻELAZA

E. BREDT & Ska

w OTTYNII (GALICJA)

400 Zatrudnia

robotników.

Pierścionki

srebrne i złote

szpilki ślubne, srebro stoło- we (nawodnie osobowane)

kompletne wyprawy w kaset- tach oraz wszelkie biżuterię

poleca Jan Jarzyna

(fabryk, Lwów, Hotel

Europejski.

KAWA

„SYRIUSZ”

Lwów, ulica 3-go Maja liczbą 2

poleca:

wyborne kawy pół kilo 75 ct. i

wyżej. Najlepsze herbaty pół kilo od 1-50.

koniak kursujący od 2 złr. but. Rum

najlepszy od 1-20, lit. Kakao bolen

derazkie pół kg. 1-90

5.000 do

10.000 koron

rocznie wynosi czynsz za lokal w śródmieściu Lwowa, przy ul. Kopernika, płacę tylko 1.000 kor.

rocznego czynszu, przeto sprze- dają taniej jak wszędzie a to:

MATERACE

czysto włosienne po złr. 14, 16, 18, 20,

22, 24 do złr. 82. Materace z morskiej

rośliny po złr. 6-50, 7, 8, do 10 złr. Ma-

terace sprężynowe, sienniki, poduszki po-

szewki prześcieradła i t. p.

Nowość — maszyna parowa o ci-

czyściwości poduszki pierzanne najupełniej

po 80 ct. za kg. Tylko 2 złr. kosztuje

przerabianie materaców za 8 poduszek,

drechli na materace metr po 50, 60, 70,

80, 90, 1 złr. do 1-80. Największy wybór

tylko w specjalnej pracowni kolder i

materaców

J. Schustera

Lwów, Kopernika 5.

FABRYKA

Pieców kaflowych

A. Bartosz

i K. Składany

Lwów

kantor zamówień: pl.

Maryski 7, w han-

dlu porcelany Artura

Bartosza

wyrabia i ustawia ognio-

trwałe piece, kominki

i kuchnie kaflowe, wedle

najnowszych stylo-

wych wzorów, we

wszelkich możli-

wych kolorach. Rekonesancyje

pieców w miejscu i na prowincyi usku-

tecznia się szybko, trwale i tanio.

WYRÓB KRAJOWY

MARKA OCHRONNA

Ostrzeżenie!

Publiczność poczuwająca się do obowią- zku popierania przemysłu rodzimego, ża-

da w sklepach kopert i papierów listo- wych wyrobu nowo założonej fabryki

S. W. NIEMOJOWSKIEGO

ze Lwowa.

Niektórzy kupcy, zwłaszcza prowincyo-

nalni, którzy z powodów dla mnie nie-

rozumiałych, wstrzymują się od utrzymyw-

nia na składzie moje wyroby, pozostawiali

na swoich dostawców papiery listowe z na-

pisem „Wyrób krajowy” i publicznie

żądającej wyrobów Krajowych, jako

takie sprzedają, wprowadzając je w błąd,

a wyrządzając przyszkodzenie rodzimemu

i mnie wielką krzywdę.

Oświadczam więc, że w Kraju istnieje

tylko jedna fabryka kopert i papierów

listowych pod firmą S. W. Niemojow-

ski, że wszystkie wyroby moje zaopa-

trzone są wyżej odbitą marką ochronną,

wszelkie więc wyroby papierowe bez po-

wyższej marki a tylko z napisem „Wy-

rób Krajowy” nie są w Kraju wyra-

bione, a ci, którzy je jako wyroby Kra-

jowe sprzedają, popełniają nadużycie, któ-

re publiczność powinna napiętnować.

Gdyby powyższe ogłoszenie nie po-

żyło kres dalszym nadużyciom, amu-

szony będę ogłosił z imienia i nazwiska

tych kupców, którzy je uprawiają.

S. W. Niemojowski

Pierwsza w Kraju fabr. wyr. z papieru.

Tłumaczenia z polskiego na niemiecki z niemieckiego na polskie wykonuje zupełnie do- kładnie i wiernie akademik. Ad- res w biurze Plohnna.

Sanatorium i Zakład wodoleczniczy

BYSTRA obok Bielska

Szląsk austriacki

Kąpiele słoneczne, powietrzne i świetlne.

Najlepszy nawóz jesienny

Mączka Thomasa z gwiazdą

jest najlepszym i najtańszym nawozem, zawierającym kwas fosforowy dla każdego gatunku zboża, konieczy, kartofli, rze- py, na łąki i pastwiska.

Mączka Thomasa z gwiazdą

działa również szybko i pewnie jak superfosfat, a przewyższa go dłuższym działaniem, jakoteż wysoką zawartością wapie- nia i magnezy, przy o wiele niższej cenie.

Mączka Thomasa z gwiazdą

sprzedaje się z gwarancją wartości kwasu fosforowego, roz- puszczalności w kwasie cytrynowym i mialu, a odsprzedawcy dostarczają jej po oryginalnej cenie.

Mączka Thomasa z gwiazdą

pakuje się w plombowanych workach, na których oznaczoną jest zawartość i powyższa marka ochronna (gwiazda).

Przestrzega się przed zakupem towaru pośledniejszego.

Fabryki Fosfatów Thomasa

Stowarzyszenie zarej. z ogr. poręka.

Berlin W. 35 ul. Karlsbad 17.

JOZEF KARRACH

Lwów — ulica Jagiellońska 22 — Lwów.

FABRYKA ASFALTU i SZELICI-ŁYSZKIEWICZA
LWÓW ulica MARCINA 29.

DO PODRÓŻY

torby, kufarki, necessary, pledy, szale etc. etc. poleca

Adam Przylibski

Magazyn towarów modnych męskich. — Lwów, plac Halicki liczbą 3.

Paski

Weloniki

Rękawiczki

Gorsety

Pończochy

Ferdynand Güttler

poleca najtaniej

we Lwowie

ul. Halicka 20.

Aplikacje

Taśmy

do przybrania sukien

Guziki

Podszewki

i wszelkiego rodzaju dodatki

do krawieczyzny

poleca najtaniej

Ferdynand Güttler

we Lwowie

ul. Halicka 20.

Koronki

w najnowszych deseniach

Hafty szwajcarskie

na perkalu i batyscie

poleca

w wielkim wyborze

Ferdynand Güttler

we Lwowie

ul. Halicka 20.

HANDEL

PŁOCIEN I BIELIZNY

JANA RIEDLA

WE LWOWIE

poleca najtaniej własnego wyrobu

Koszule salonowe

po zł. 1-05, 1-65, 2-—, 2-20, 2-50 i 3.

Koszule z przodkami w zakładki pi-

kiet i fantazyjne zł. 2-50, 3, 3-80,

8-70.

Koszule kolor. kretonowe lub z kol-

pikowem przodkami zł. 2-50 i 3.

Koszule kolorowe satynowe po zł.

2-45.

Koszule nocne białe, po zł. 1-60

i 1-85, ozdabiane na wzór ukraiń-

skich po zł. 2-90, 2-50 i 2-75.

Koszule dla